

Ya Nagmatakar Te Hwan Gafu Te Hesus Kristu

Ya Gafu Na Suratin Yan

A ya nagsuraten ta isin na surat a intu hala ya Hwan nga nagsurat hapa ta damagen gafu te Hesus Kristu, ikid na tallu kiden surat nga apisi. Ammi ta nepagsurat na ta suratin yan a pake laklakay, a nefukuk ta Fugu na Patmos gafu ta pangipadangag na ta damag ni Hesus. Te ya pinakadakal na gubyernu na Roma a aweda nangurug ta Namaratu, te takwan ya dyos da, a aweda ikayat ta itta ya mangipadangag ta takwan na dyos. A yen ta nefukuk da i Hwan.

Ammi kallak na Namaratu te Hwan, te maski nefukuk a addu ya nepaita ni Afu Hesus tentu, petta amu na ikid na isurat na ya dumatang ta lutakin ta pagaddetan na arawin yan. A ya nesurat ni Hwan a intu yan:

Ya Nagafun Na Suratin Yan

¹ Ye-yan ya bida nga pinagmatakar ni Hesus Kristu teyak, te dana nebar na Namaratu tentu, petta yen ya pakkamun na tolay na kiden ta dumatang sangaw ta paglelehutin, te mappya ta mavit ya datang na. A dinob ni Hesus ya anghel na en teyak, petta ipakkamu na ya pinagmatakar ni Hesus teyak.

² A iyak mantu ya mangipasikkal ta Uhohug na Namaratu ikid na ngamin nepakkamu ni Hesus

teyak, a naitak ikd na nadangag ku ya ngamin nagmatakar teyak.

³ A itta hapa sangaw ya bendisyon na Namaratu ta ngamin kiden mangbasa ta ngamin nalavun ta isin, kumanen hapa ta ngamin kiden mangdangag ikid na mangitug ta ngamin nesurat ta isin, te tanagay na ya araw na datang na.

Ya Uhohug Na Nagsuraten

⁴⁻⁶ A iyak i Hwan, a ye-yan mantu ya surat ku tekamuy ngamin nga maggagimung ta pitu kiden kapilya ta lugar na Asya.

Ampade kanayun pasinapān na kam na Namaratu ewan ikid na Kahalwa na en ikid ni Hesus Kristu. Te ya Namaratu ta idi a intu hala ta ayanin, a intu hala sangaw ya umange. A ya Kahalwa na en hapa ya kahulun na nga makapangwa ta ngamin. A i Hesus hapa ya mekatalak nga nangipasikkal ta kakurungan, ikid na napopolu en natalay ta pasi, ikid na kata-nangan ta ngamin kiden magturay ta paglelehutin.

Ampade intu ya madaydayawan ikid na masikan magturay addet ta addet, te gafu ta pangidduk na tekitam ikid na daga na en a naubadan kitam ta liwat tam kiden. A pinagbalin na kitam hapa ta kuman na padi na kiden, petta magserbi kitam nga makipagturay tentu, ikid na mangiatang ta pangdayaw tam ta Dama na ewan Namaratu. Onay!

⁷ A pake nonotan muy yan! Te dumatang na sangaw i Hesus, a hulunan na kulam kiden na Namaratu, a sa maita da sangaw na ngamin tolay ta utun na lutak, kontodu namapasi kiden tentu.

A magagayoy sangaw ya ngamin tolay ta ngamin paglelehutin gafu ta ange na, te ihulun na ya pangpa-gang na ta lutakin. A kurug ta dumatang sangaw yan. Onay!

⁸ A ya uhohug na Namaratu nga Dafu tamewan a

“Iyak ya mangigafu ikid na mangibalin ta ngamin,” kunna.

Te intu hala ya itta ta idi, a intu hala ta ayanin, a intu hala sangaw ya umange nga seppakapangwa ta ngamin.

Ya Bida Ni Hwan Ta Naita Na En

⁹ A iyak, Hwan, ya takday kabagis muy nga nedagga te Afu Hesus, a kahulun dak hapa nga mesipat ta iturayan na kiden, ikid na magattam ta pagzigātān gafu ta pangurug tam. A ta kuman na iyak ta idi a nafukukak ta fugu na Patmos gafu ta pangipadangag ken ta uhohug na Namaratu ikid na nepakkamu ni Hesus teyak.

¹⁰ A ta araw na Liggu, nga araw na Dafu tamen, a napasinapānak ta Kahalwa na Namaratu, a itta ya nagmatakar teyak, te nadangag ku ya masikan na ngahal ta talekud ken ta kuman na kasikan na amaryung.

¹¹ A ya uhohug na teyak a

“Isurat mun ya maitam,” kunna. “A petulud mu sangaw ya surat mu ta mangurug kiden ta pitu kiden iglesia nga itta ta iten Efeso, ikid na Ismirna, ikid na Pergamo, anna Tiyatira, ikid na Sardis, ikid na Piladelipy, ikid na Laodisyा,” kunna.

¹² A naglipayak hapa, petta itan ku am inya ya maguhohug teyak, a naitak ya pitu na hilag nga balituk.

¹³ A ta naghahatan na hilag kiden a itta hapa ya kuman na tolay nga nagbarawasi ta adadanuk na barawasi addet ta takki na kiden, a nagbanda hapa ta ga-gamit ta kuman na balituk ta radang na en.

¹⁴ Pake furaw ya huk na ta kuman na kafuraw na dagwak, a kuman na bagkang na afuy ya mata na kiden.

¹⁵ A ya takki na kiden hapa a kuman na baronsi kid nga gumatang ta kuman na bagkang. A ya ngahal na en hapa ya kuman na adug na dakal na tapaw.

¹⁶ A ya ibbalan na hapa ta ziwanan na en a pitu na bitwan, a tentu naguhohug a intu imuhet ta simuk na ya kampilan nga maggwaaakub ya tadam na, a pake makillat hapa ya mukat na ta kuman na kasikan na bilag.

¹⁷ A ta nepakaitak tentu a napaidda yak na ta kuman na nasi ta takki na kiden. Ammi nepotun na ya ziwanan na en teyak, a

“Awem la magtalaw, iyak ya nangigafu ta ngamin, a iyak hala sangaw ya mangibalin,

¹⁸ a iyak ya matolay magnayun, te nasi yak ta idi, ammi itam, matolayak hala, a awek na sangaw masi, a itta teyak ya tulbik na pasi ikid na pagyanan na nagpasi kiden.

¹⁹ Isurat mu mantu ya ngamin maitam, te ibar na ya itta ta ayanin, ikid na dumatang sangaw,” kunna.

²⁰ “A ya pitu kiden bitwan nga naitam ta ziwanan kin a yen kid ya keangarigan na dad-

dohan kiden na Namaratu ta pitu kiden iglesya. A ya pitu kiden hilag nga balituk a yen kid ya keangarigan na tarabaku na daddoban na kiden nga mesaned ta tagtakday iglesya,” kunna.

2

Ya Nepesurat Ta Iglesya Ta Ili Na Efeso

¹ A ya uhohug na en para teyak a

“Isurat mu yan ta daddoban na Namaratu nga magtaron ta iglesya ta ili na Efeso:

‘Iyak ya mangsaned mangita ta pitu kiden hilag ikid na mangibbal ta pitu kiden bitwan.

² Amuk mantu ya tarabaku muy ikid na pagbanbannag muy ikid na pagattam muy. A amuk hapa ta aweyan muy ya mangwa kiden ta dulay, te pinaruba muy ya ape turin kiden ni Hesus a amu muy ta nagtulad kid.

³ A amuk hapa ta awemuy mahulat, te naturad kam la nga magattam ta zigat gafu ta pangrug muy teyak.

⁴ Ammi itta hapa ya pangihuyan ku tekamuy, te awemuy na mangidduk ta kuman na ikamuyen ta palungu.

⁵ Mappya mantu ta magbabawi kanan, te nonotan muy mina ya gagangay muyen ta awemuyen para la pakaliwat, a yen mina ya idulot muy. Te am awan a eyak sangaw sina, a pagangan ta kam petta awemuy sangaw magserbi ta kuman na hilag ta agyan muy.

⁶ Ammi itta ya mappya tekamuy, te naggagitta kam teyak nga mangikatupag ta tarabaku na Nikoleta kiden.

7 A am kakurugan hala ta itta ya bangbang
muy a mappya mantu ta dangagan muy ye-
yen kid na uhohug na Kahalwa na Nama-
ratu ta iglesya kiden. A ya ngamin kiden
mangabak ta dulay a yen kid sangaw ya
pakanan ku ta mayan na kayu en mangtolay
nga itta ta lugar na Namaratu,’ ” kunna.

Ya Nepesurat Ta Iglesya Ta Ili Na Ismirna

8 A ya nepesurat na hapa ta daddoban na Nama-
ratu nga magtaron ta igleysa ta ili na Ismirna, a
intu yan:

“Iyak ya nangigafu ikid na mangibalin ta
ngamin, te nasi yak ta idi, ammi natolayak hala.

9 A amuk ta mazigatan kanan ikid na pobre
kam, ammi ta kakurugan a maba-nang kam gafu
ta pangurug muy teyak. A amuk ta padpadulayan
na kam na Hudyo kiden gafu ta pangurug muy
teyak, ammi tulad kid na Hudyo, te itta kid haman
ta kapilya ni Satanas.

10 Ammi pake nonotan muy yan, te itta san-
gaw ya pebalud ni Satanas ta kadwan tekamuy.
A uray na Namaratu ta mazigatan kid abat ta
mafulu araw, petta maparuba kid, ammi awemuy
sangaw burungan ya zigaten nga magge ittan
tekamuy, te idulot muy la ya pangurug muy maski
addet ta pasi muy, a atadan ta kam sangaw ta
magnayun angat ta sagolyat muy.

11 “A am kakurugan hala ta itta ya bangbang
muy a mappya mantu ta dangagan muy ye-
yen kid na uhohug na Kahalwa na Namaratu ta
iglesya kiden. A ya ngamin kiden mangabak ta

dulay a aweda sangaw mekabat ta mekaduwa na pasi,” kunna.

Ya Nepesurat Ta Iglesya Ta Ili Na Pergamo

12 A ya nepesurat na hapa ta daddoban na Namaratu nga magtaron ta iglesya ta ili na Pergamo, a intu yan:

“Iyak ya seuhogug nga kuman na kampilan nga maggwaakub ya tadam na,

13 a dana amuk ta addu ya dumagdag te Satanas ta agyan muy, te pinapasi da ya kahulun muyen Antipas ngamekatalak nangipasikkal teyak. Ammi mappya te awemuy newagak ya pangurug muy teyak maski ta pangpasi da en ta kagitta muyen nangurug.

14 Ammi itta hapa ya pangihuyan ku tekamuy, te ya kadwan kidina tekamuy a dagdagan da ya dulay ta kuman na netuldu ni mina Balamen. Te ya tarabaku ni Balam a netuldu na ya Ari en Balak ta pangayayyaw na ta Istralita kiden, petta mangan kid ta neatang ikid na mangadallaw kid.

15 A palpalugudan muy para ya kadwan kidina nga dumagdag ta ituldu na Nikoleta kiden.

16 Mappya ta ulin muy ya nonot muy, petta maazi ya mangatad ta kadulayan muy, te am awan a alistu yak sangaw umange tekamuy, a pa-gangan ku sangaw ya makaliwat kidina ta matadaman kampilan nga magafu ta simuk kin.

17 “A am kakurugan hala ta itta ya bangbang muy a mappya mantu ta dangagan muy yeyen kid na uhohug na Kahalwa na Namaratu ta iglesya kiden. A ya ngamin kiden mangabak ta dulay a pakanan ku kid sangaw ta kanan nga

awan maita nga magafu ta langit, yaga atadan ku hapa ya tagtakday tekid ta furaw na batu nga nasuratan ta bagu na ngagan da, a awan sangaw ta makkamu ta ngagan da fwera la ta makāngaganen,” kunna.

Ya Nepesurat Ta Iglesya Ta Ili Na Tiyatira

¹⁸ A ya nepesurat na hapa ta daddoban na Namaratu nga magtaron ta iglesia ta ili na Tiyatira, a intu yan:

“Iyak ya Anak na Namaratu nga nagmata ta kuman na bagkang, ikid na nagtakki ta kuman na baronsi.

¹⁹ A amuk ya ngamin tarabaku muy gafu ta pangidduk muy ikid na pangurug muy teyak, ikid na panguffun muy ta ikattolay muy kiden, ikid na pagattam muy ta ngamin pagzigātān muy. A amuk hapa ta dakdakal ya tarabaku muy ta ayanin ammi ta idi.

²⁰ Ammi itta hapa ya pangihuyan ku tekamuy, te pagurayan muy haman ya mangituldu ta dulay nga negitta ta babbayen mina Dyezabel ta idi. Te igitta na ya bari na ta paguhohugan na Namaratu, ammi ayayyawan na haman ya tolay ku kidina, petta mangadallaw kid ikid na mangan kid ta neatang.

²¹ Pinagurayan ku la ya babbayina addet ta ayanin talo am magbabawi mina ta pakikadallaw na, ammi awena ikayat.

²² Pagbalinan ku mantu ya agiddan na pangadallaw na ta agiddan na magtakit, a sa mazigatan hapa sangaw ya kadallaw na kidina gafu

ta pagkakadallaw da. Te am angarigan ta aweda magbabawi ta patarabaku na babbayina,

²³ a sa papasin ku sangaw ya dumagdag kidina tentu, petta yen sangaw ya pagnonotan na iglesia kiden ta iyak ya makaita ta nonot na tolay, a iyak hapa sangaw ya mangatad ta tagtakday tekamuy ta kagitta na tarabaku moy.

²⁴ “Ammi ta kadwan kidina tekamuy ta ili na Tiyatira nga awan dumagdag ta ituldu na babbayina, ikid na awan makkamu ta kinan da en ‘mazigat maawatan’ nga nagafu te Satanas, a awek daggan ya tarabaku moy,

²⁵ te ikayat ku ta itug moy la ya amu moy nga mappya addet ta datang ku tekamuy.

²⁶ “A ya ngamin kiden mangabak ta dulay ikid na mangidulot ta uray ku tekid addet ta masi kid a atadan ku kid sangaw ta turay da ta kuman na turay kin nga neatad ni Damakewan teyak, petta ikid hapa sangaw ya makkamu ta ngamin kiden tolay ta paglelehutin.

²⁷ A masikan hapa sangaw ya pangpa-gang da ta katapil da kiden, te pa-gangan da kid sangaw ta kuman na pagtappok na barreta ta kalamba.

²⁸ A atadan ku kid hapa sangaw ta kalalaki da ta kuman na kalalaki na darammagan.

²⁹ “A am kakurugan hala ta itta ya bangbang moy a mappya mantu ta dangagan moy yeyen kid na uhohug na Kahalwa na Namaratu ta iglesia kiden,” kunna.

3

¹ A ya nepesurat na hapa ta daddoban na Namaratu nga magtaron ta iglesya ta ili na Sardis a intu yan:

“Iyak ya mangibbal ta pitu kidin bitwan ta ziwanan kin, a itta teyak ya Kahalwa na Namaratu nga makapangwa ta ngamin. A dana amuk hapa ya gagangay na tarabaku muy, te maski am ibar da ta magatotolay ya pangurug muy a masin haman.

² A mahukal kanan mantu, a pasikanan muy ya itta in para la tekamuy petta awena hapa mekavut, te ya kuman na pangitan mi ikid na Namaratu ewan ta tarabaku muy a addu para la ya pagkurangan na.

³ Magbabawi kanan mantu ta katalakag na nonot muy, a nonotan muy ya nepadangag da tekamuy ta idi nga kinurug muy, te yen mina ya itug muy. Te am awemuy mahukal a pagkama muy sangaw ya iangek tekamuy ta kuman na tulisan, te awemuy sangaw amu ya araw na datang ku tekamuy.

⁴ “Ammi matalakak ta kadwan kidina tekamuy, te aweda tinapangan ya bari da ikid na nonot da ta dulay, a yen kid sangaw ya mehulun teyak nga magbarawasi ta furaw, te megitta kid.

⁵ Te ya ngamin kiden mangabak ta dulay a magbarawasi kid hapa sangaw ta furaw, a awek sangaw azin ya ngagan da ta lebru na matolay kiden am awa dayawan ku kid hud la ta atubang ni Damakewan ikid na anghel na kiden.

⁶ “A am kakurugan ta itta ya bangbang muy a mappya mantu ta dangagan muy ye-yen kid na uhohug na Kahalwa na Namaratu ta iglesya

kiden," kunna.

Ya Nepesurat Ta Iglesya Ta Ili Na Piladelipyá

7 A sangaw nebar na hapa ya isurat ku ta dad-doban na Namaratu nga magtaron ta iglesya ta ili na Piladelipyá, a intu yan:

"Iyak ya kagitta na Namaratu ewan nga awan mangilogot, a iyak ya mangibbal ta tulbik na pangikerutan na Namaratu nga dana nebar na te mina Ari en Dabid. Am itta ya pasarokan ku ta pangikerutan na Namaratu a awena mabalin ta madugiman, a am itta ya dugiman ku a awena mantu mabalin ta simarok.

8 A dana amuk hapa ya tarabaku muy, a nonotan muy ta itta ya hinukatan ku ta sarokan muy nga awena melitup. A maski am assang la ya mabalinan muy a mappya te kinurug muy ya uhohug ku, te awedak nelemad.

9 Ammi ya Hudyo kiden nga mangipapilit ta ikid ya tolay na Namaratu a matulad kid, te nedagga kid haman ta kapilya ni Satanas. Ammi pake ipasikkal ku sangaw ta ikamuy ya pake matakít ta nonot ku, petta magamid kid sangaw nga ange mamaalentud ta atubang muy.

10 "A gafu ta kinurug muy ya uhohug ku tekamuy nga magattam ta zigat na pangurug muy a ilillik ta kam hapa sangaw ta kadakalan na zigat nga dumatang ta ngamin paglelehutin, te yen sangaw ya pangparubak ta ngamin kiden awan mangurug.

11 Tanagay na ya angek tekamuy, a pake itug muy mantu ya pangurug muy, a awemuy hapa paayayyaw petta awemuy sangaw melogot ta is-agolyat ku tekamuy.

12 A ya ngamin kiden mangabak ta dulay a pake itunglak ku kid sangaw ta kuman na arigi ta bali na Namaratu ewan, petta aweda sangaw maazi addet ta addet. A imarkak hapa sangaw ya bagu en na ngagan ku ta tagtakday tekid, kumanen hapa ta ngagan na Namaratu ewan, ikid na ngagan na ili na Namaratu nga umakban sangaw magafu ta langit. Yen sangaw ya Bagu na Ili na Herusalem.

13 “A am kakurugan ta itta ya bangbang muy a mappya mantu ta dangagan muy ye-yen kid na uhohug na Kahalwa na Namaratu ta iglesya kiden,” kunna.

Ya Nepesurat Ta Iglesya Ta Ili Na Laodisy

14 A ya nepesurat na hapa ta daddoban na Namaratu nga magtaron ta iglesya ta ili na Laodisy a intu yan:

“Iyak ya awan magtulad, te iyak ya mekatalak nga mangipasikkal ta kustu, ikid na nangigafu ta ngamin kiden pinaratu na Namaratu ewan.

15 A ya amuk hapa tekamuy gafu ta tarabaku muy a kuman na matabeng kam teyak. A mapmappya ta awemuy mangurug ammi ta ape mangurug kam.

16 Ammi gafu ta matabeng kam a ilutab ta kam.

17 A ibar muy haman ta maba-nang kam, ikid na mappya la ngamin kasasaad muy gafu ta awan pulus ta pagkurangan muy. Ammi ta kakurugan a awemuy haman amu ta kakallak kam ta kuman na nadisgrasya en, te kuman kam na pobre, ikid na daram, ikid na nauhagan.

18 Ya tabarang ku mantu tekamuy a e kam mina teyak nga gumatang ta kakurugan na balituk, ikid na furaw na ga-gamit, ikid na uru na mata muy, petta maba-nang ya kahalwa muy, a matappanan ya liwat na bari muy, a makaita kam hapa.

19 “Ibar ku yen tekamuy, te ya ngamin kiden iddukan ku a ihuyak kid, ikid na tabarangan ku kid, a mappya mantu ta afuran muy ya magbabawi.

20 A pake nonotan muy yan! te itta yak na ta irwangan muy nga mangbar tekamuy. Am itta ya makadangag ta ngahal ku ikid na magpadulot teyak a magdulotak hapa, a makiatubangak tentu.

21 A ya ngamin kiden mangabak ta dulay a isipat ku kid nga makipagturay teyak, petta parigan dak hapa ta pakipagturay ku te Damaken gafu ta pangabak ken.

22 “A am kakurugan hala ta itta ya bangbang muy a mappya mantu ta dangagan muy ye-yen kid na uhohug na Kahalwa na Namaratu ta iglesya kiden,” kunna.

4

Ya Naita Ni Hwan Ta Langit

1 A ta kabalinan na a naglipayak, a itta ya kuman na irwangan nga sehabukat ta langit, a nadangag ku ha ya ngahal na nagbida en teyak ta damo, a kuman na amaryung ya ngahal na.

“Gimon kan ta isin, te ipaitak hapa teko ya dumatang para,” kunna.

² A ka-ma la napasinapānak ta Kahalwa na Namaratu, a kuman na itta yak na ta langit, a naitak ya imatuttud ta agtuttudan na ari.

³ A pake makillat ya bari na en ta kuman na ispot kiden batu nga madakar ikid na darag. A itta hapa ya hunglun ta lehut na agtuttudan na en, ammi medyo azul ta kuman na batu na esmeralda.

⁴ A itta hapa ya dwafulu appat na lala-laay nga gituttudan, te linehut da ya ari en, a tagtakday kid hapa ta kuman na agtuttudan na ari. Sa magbarawasi kid ta dipuru furaw, a nagsangngat kid hapa ta balituk.

⁵ A sangaw magaldug hapa ya kilat ikid na masikan na dalak ta agyan na agtuttudan na ari en, a itta hapa ya pitu na hilag ta atubang na nga umal-alzub, te yen kid ya pakaitan ta Kahalwa na Namaratu nga makapangwa ta ngamin.

⁶ A ta atubang na ari en a itta hapa ya bebay nga kuman na sarming, te pake mali-mang. A ta bikat na en hapa itta ya imatayuk ta appat na kuman na ayam nga seangat ta kada suli na agtuttudan na ari en. A addu hapa ya mata da ta ngamin atubang da ikid na addag da.

⁷ A ya takday ayam a kuman na bari na tigre, a kuman na baka ya mekaduwa en, a ta mekatallu en itta ya kuman na mukat na tolay, a ya mekap-paten a kuman na hukkawen nga imubbbar.

⁸ Ammi sepayak kid ngamin, te tagannam kid hapa ta payak. A addu hapa ya mata da maski ta sirat na payak da. A aweda haman magimmang magkakansyon ta araw pase hiklam;

“Mangilin la mangilin ya Dafu tamin Namaratu
nga makapangwa ta ngamin.

Intu la ya Dyos ta idi,
a intu hala ta ayanin,
a intu hala sangaw ya umange,” kunna kansyon
da.

⁹ A am kada dayawan da ya itta ta agtuttudan na
ari nga matolay la magnayun,

¹⁰ a sa maggagindan hapa magtumag ya dwafulu
kiden appat nga lala-laay ta atubang na en, a
azin da hapa ya sangngat da kapye da itabnak ta
atubang na en, a magkakansyon kid na hapa:

¹¹ “O, Afu Dyos mi, awan ta meatad mi nga megitta
teko

am bakkan la ta pangdayaw mi ta kalalakim
ikid na pakapangwam.

Te iko haman ya gafu na ngamin,
a iko ya makāuray ta pakapadday da ikid na kato-
lay da,” kun na kansyon da.

5

Ya Kalneru En Nga Nakaukad Ta Papel

¹ A ta kabalinan na kumanen a naitak hapa ya
papelen nga nalukut nga inibbalan na ari en, a
nasuratan hapa ya nagdwaakub, ammi nalehutan
ta pitu na dirkat petta awena maukadan.

² A sangaw naitak hapa ya masikan na anghel
nga nagayag ta masikan:

“Inya ya itta turay na nga mangazi ta dirkat
kiden, petta maukadan ya papelin,” kunna,

³ ammi awan haman ta makkamu ta ngamin lan-
git ikid na lutak, ikid na umag na lutak nga mang-
ukad ta papelen.

⁴ A nakatangtangitak na hapa te awan ta naapagan da ta mang-ukad ikid na mangbasa ta papelen.

⁵ Ammi tinabtabang nak hapa na takdayen la-laay.

“Awem na la magtangit, te itam, itta ya Akkimohayan na Tribu na Huda nga simsima ni mina Ari en Dabid. Intu ya makkamu mangazi ta dirkat kiden ikid na mang-ukad ta papelen, te intu ya nangabak ta pasi na,” kunna teyak.

⁶ A itan ku ya netuldu na en a kalneru haman nga imatayuk ta nagtatangnganan na ari en ikid na appat kiden ayam ikid na lala-laay kiden, ammi itta hapa ya bigad na ta kuman na bigad na atangan nga pinarti da. A pitu ya tarkud na kiden, kumanen hapa ta mata na kiden. Ammi ya mata na kiden ya pakaitan ta Kahalwa na Namaratu nga makapangwa ta ngamin, ikid na makkamu ta ngamin makmakkwa ta ngamin paglelehutin.

⁷ A imabikan ya Kalneru en ta ari en, a ginawat na ya papelen ta kamat na en.

⁸ A ta nepanggawat na ta papelen a nagtatumag na hapa ya appat kiden ayam ta atubang na Kalneru en, a dinayawan da. Kumanen hapa ta dwafulu kiden appat na lala-laay, ammi tagtakday kid ta kuman na gitara ikid na diyug nga balituk, a napannu ya diyug da kiden ta kuman na hutaw nga naapang, a magasok. A ya asok na hutawen ya pakimallak na tolay na kiden na Namaratu.

⁹ A sa nagkakansyon hapa ya lala-laay kiden ta bagu na kansyon ta Kalneru en:

“Iko la, Afu, ya makaalap ta papelen nga nalukut, ikid na mangazi ta dirkat na kiden.

Te iko ya nasi,

a ya dagam ya nepangsakam ta tolay kiden na
 Namaratu
 ta ngamin kiden nasyon ikid na lugar ikid na
 ngamin kiden agsitang.

¹⁰ A pinagbalim kid ta padi na Namaratu,
 petta makipagturay kid hapa tentu
 ta ngamin paglelehutin,” kunda.

¹¹ A sangaw naglipayak, te nadangag ku ya
 ngaral na adaddu na anghel. Aweda haman mabi-
 lang, te nasurok ta rinibribu kid. A kinalihung da
 ya ari en, ikid na appat kiden ayam, ikid na lala-
 laay kiden.

¹² A nagkakansyon kid hapa ta masikan:
 “Malalaki ya Kalneru en nga pinapasi da.
 Intu la ya madaydayawan ta ngamin pangdayaw,
 te itta ya ngamin tentu nga pakapangwa, ikid na
 pagba-nang,
 ikid na kalalaki, ikid na kasikan, ikid na
 bendisyon” kun na kansyon da.

¹³ A sangaw tumubbat hapa ya ngamin kiden
 seangat ta langit, ikid na lutak, ikid na umag na
 lutak, ikid na umag na bebay, te sa magkakansyon
 na ya ngamin kiden pinaratu na Namaratu:
 “Madaydayawan ya itta ta agtuttudan na ari,
 ikid na Kalneru en ta ngamin pangdayaw.
 Ikamuy la, Afu, ya malalaki magturay ikid na
 dayawan mi addet ta addet,” kunda.

¹⁴ A sangaw tumubbat hapa magdayaw ya ap-
 pat kiden ayam. “**On ay!**” kunda. A nagtatumag
 hapa ya lala-laay kiden nga magdayaw.

6

Ya Pangazi Na Ta Dirkat Kiden

¹ Itan ku ha ya Kalneru en a azin na ya napolu en dirkat ta papelen nalukut, a nagayag na hapa ya takday ayam ta kuman na adug na dalak. “**E kan,**” kunna.

² A nepagka-mak la ya nagtakay ta furaw na kabayu nga sehutug, a inatadan da hapa ta sangan-gat na, te yen ya pakaitan ta pangabak na, a umange makigubat ikid na mangabak ta katapil na kiden.

³ A tentu en ha nangazi ta mekaduwa en dirkat ta papelen a dadangagan ku hapa ya ngaral na mekaduwa en ayam, te “**E kan,**” kunna.

⁴ A limattog ha ya nagtakay ta kabayu nga pake darag. A inatadan da hapa ta dakal na kampilan, kapye na nedob nga ange mamadday ta gubat ta ngamin paglelehutin, petta magimpappapasi ya tolay kiden.

⁵ A tentu en ha nangazi ta mekatallu en dirkat a “**E kan,**” kunna ha na mekatallu en ayam. A limattog ha ya nagtakay ta ngisit na kabayu, a nagibbal hapa ta agkilun.

⁶ A ka-ma la itta ya nagayag ta agyan na appat kiden ayam:

“Ya itandam ta tangagaw a tākaltek na baggat, ammi am mait a tallu kaltek, ammi awem ulin ya paga na mantika ikid na binarayang,” kunna ta magtakayen.

⁷ A tentu en ha nangazi tamekappaten dirkat a nadangag ku hapa ya nebar na mekappaten ayam, te “**E kan,**” kunna hapa.

⁸ A limattog ya nagtakay ta kabayu nga medyo ngila. A ya ngagan kan na nagtakayen a Pasi, a dumagdag hapa tentu ya magngaganen ta Tanam.

A itta ya turay na duwa kiden, petta papasin da ya pagkappat na ngamin kiden tolay ta paglelehutin gafu ta gubat, ikid na agbabisin, ikid na takit, ikid na kadwan kiden simaron ta lutak nga magkan ta tolay.

⁹ A tentu en ha nangazi ta mekalima en dirkat a naitak ya angiatangan. A ta addun na angiatanganen a naitak hapa ya kahalwa na mangurug kiden nga pinapasi da gafu ta pangurug da ta uhohug na Namaratu ikid na pangipadangag da te Hesus,

¹⁰ a magayayag kid hapa ta masikan:

“Ay Afu Dyos mi, iko ya matunung na Dyos nga awan mangilogot. A anu mabayag ka, Afu, nga mangpa-gang ta mamadday kiden ta dulay, petta mebalat mina ya pangpapasi da tekami?” kunda.

¹¹ A ya nebar na Namaratu tekid a

“Magimmang kam la bit addet ta sa nedagga tekamuy ya kadwan para na kahkahulun muy nga mapapasi sangaw ta kuman na ikamuy,” kunna tekid,

yaga inatadan na ya tagtakday tekid ta furaw na ga-gamit.

¹² A tentu en ha nangazi ta mekānnamen dirkat, a ka-ma la naglunig ta masikan, a pake nagsugiram na ya bilagen, yaga nagdarag ya hulan ta kuman na daga.

¹³ A negindan hapa ya bitwan kiden nga nagkahunnak ta lutak ta kuman na kahunnak na mayan na kayu nga nakawanan.

¹⁴ A sangaw lumitap hapa ya langit ta kuman na pakalukut na papel, a nawawalwag hapa ya

bagetay kiden ikid na fugfugu kiden ta bebay addet ta naazi kid ta agyan da.

¹⁵ A ya akkimohayan kiden ta paglelehutin, ikid na magturay kiden ta suddalu, ikid na maturad, ikid na maba-nang, ikid na ngamin kiden magtagabu pase awan kiden magtagabu, a sa magtagagu kid ngamin ta kweba kiden ikid na hahat na batu kiden ta bagetay kiden.

¹⁶⁻¹⁷ A nagayayag kid hapa ta talaw da, a binaran da ya bagetay kiden ikid na batu kiden,

“Igsilan da kami, petta awena kami maita na imatuttuden. A tappanan da kami, petta awemi mekabat ta pagporay na Kalneru en,” kun na ayag da,

A kunna ten ya iayag da, te ye-yen ya kadakalan na pangpa-gang na Namaratu ikid na Kalneru en. A itta hud ya maketurad ta pagporay da.

7

Ya Tolay Kiden Nga Minarkan Na Anghel Kiden

¹ A ta kabalinan na kumanen a naitak hapa ya appat na anghel nga gitayukan ta kedadugu na paglelehutin, te gamman da ya paddad kiden ta amyanan, ikid na abagatan, ikid na lalassangan, ikid na lalammadan, petta awan pulus ta paddad ta ngamin na lutak ikid na talun, ikid na bebay.

² A sangaw itta ya takday para na anghel nga nagaifu ta lalassangan, a inibbalan na ya pagmarka na ta tolay na kiden na Dyosewan nga awan masi. A pake magayag na hapa ya anghelen ta appat kiden anghel nga nedob mangperdi ta lutakin ikid na bebay.

³ “Awemuy bit perdin ya lutakina ikid na talun kiden, ikid na bebay kiden, te dana markan mi bit ya mukat na tolay na kiden na Namaratu ewan,” kunna.

⁴ A nadangag ku hapa ya bilang na minarkan da, a tagmafulu duwa ribu kid ta tagtakday na mafulu duwa kiden tribu na Istralita kiden, petta 144,000 kid ngamin (mamemfulu duwa ya mafulu duwa ribu),

⁵ te 12,000 ya minarkan da ta tribu ni Huda, a 12,000 ta tribu ni Ruben, a 12,000 ta tribu ni Gad,

⁶ a 12,000 ta tribu ni Aser, a 12,000 ta tribu ni Naptali, a 12,000 ta tribu ni Manasa,

⁷ a 12,000 ta tribu ni Simyon, a 12,000 ta tribu ni Lebi, a 12,000 ta tribu ni Isakar,

⁸ a 12,000 ta tribu ni Zabulon, a 12,000 ta tribu ni Hose, a 12,000 ta tribu ni Bendyamin.

Ya Tolay Kiden Taga Ngamin Kiden Nasyon

⁹ A ta kabalinan na kumanen naglipayak a ‘**Adadi!**’ ta kaddu na totolay kiden; aweda mabilbilang. Bababang kid taga ngamin kiden lugar ikid na nasyon, ikid na agsitang, a gitayukan kid ta atubang na ari en ikid na Kalneru en. Sa nagbarawasi kid hapa ta dipuru furaw, a tagtakday kid hapa ta kuman na don na anaw.

¹⁰ A gisaayag kid ta masikan:

“Madaydayawan ya Dyos tam nga makkamu ta ngamin, ikid na Kalneru en, te malalaki kid nga mangikerutan,” kunda.

¹¹ A tumubbat hapa mangdayaw ya anghel kiden nga nangkalihung ta ari en ikid na lala-laay kiden ikid na appat kiden ayam, te gisatumag kid ta atubang na ari en a dinayawan da ya Namaratu:

12 “Dayawan mi ka, Afu, te malalaki ka na Dyos nga seppakapangwa. Mappya hapa yen, Afu, te iko ya mangatad ta ngamin bendisyon. Madaydayawan ka, Afu, addet ta addet,” kunda.

13 A ya uhohug hapa na takday la-laay teyak a
“Amum de am inya ya tolay kiden nga magbarawasi ta furaw, ikid na had sin ya nagafun da?” kunna.

14 “Ay, awek amu, Ser. Iko de ya makkamu,”
kunku hapa.

A ya nebar na teyak a

“Yan kid ya nagafu ta lutak nga nakaattam ta kadakalan na pagzigātān. A nagfuraw ya barawasi da kiden, te binaggawan da kid ta daga na Kalneru en.

15 A yen ta itta kid sin ta atubang na Namaratu, a kanayun kid magserbi tentu ta bali na in ta araw pase hiklam, a intu ya kanayun pagsigongan da.

16 A awedan sangaw mazigatan ta bisin ikid na kawan na inuman da, ikid na patu na bilag,

17 te itta ya Kalneru en ta atubang na agtuttudan na Namaratu a intu ya mangtaron tekid, a itulud na kid sangaw ta huhunen nga mangtolay tekid, a Namaratu sangaw ya mangfurid ta zigu na mata da.” kunna.

8

Ya Mekapitu En Dirkat

1 A ta nepangazi na Kalneru en ta mekapitu en dirkat a nagimmang ya ngamin magsitang ta langit, a awan pulus ta nagsitang addet ta gadwa na oras.

² A sangaw naitak hapa ya pitu na anghel nga imatayuk ta atubang na Namaratu, a inatadan na ya tagtakday tekid ta kuman na amaryung.

³ A ya mekawalu en anghel a nagibbal hapa ta kuman na palapala na balituk, a neatad na tentu ya addu na hutaw nga mabangog am maapang, petta ikihu na ya asok na hutaw kiden ta pakimallak na ngamin kiden tolay na Namaratu ta agyan na angiatangan na balituk nga itta ta atubang na Namaratu.

⁴ A tentu en nangiburud ta hutaw kiden ta afuyen a timullu ya asok na en nga nehulun ta pakimallak na mangurug kiden ta atubang na Namaratu.

⁵ A sangaw pinannu na anghelen ya palapala na en ta bagkang na afuy nga inalap na ta angiatanganen, kapye na nepurwak ya afuy kiden ta lutak. A kima-ma la hapa ya dalak ikid na magaldug ikid na kilat ikid na lunig.

Ya Pagsitang Na Amaryung Kiden

⁶ A ta kabalinan na kumanen a neparan na pitu kiden anghel ya amaryung da kiden, te pagsitangan da kid.

⁷ A ta pagpasitang na mapolu en a namegafu nagudan ta araru nga nakihun ta afuy ikid na daga, a naapang ya pagkatallu na lutaken kontodu kayu kiden ikid na kadat kiden.

⁸ A ta pagpasitang hapa na mekaduwa en anghel ta amaryung na en a ka-ma la imalzub ya kuman na dappug na bagetay, kapye na newasik ta bebay, a nagbalin hapa ya pagkatallu na bebay ta daga,

9 a nagpasi ya pagkatallu na ayam kiden ta bebay, a naperdi ngamin ya pagkatallu na lugan kiden ta danum nga sekarga.

10 A ta pagpasitang na mekatallu en anghel ta amaryung na en a ka-ma la imalzub hapa ya dakal na bitwan ta langit ta kuman na hilag, kapye na nahunnak ta lutak ta agyan na pagkatallu na karayan kiden ikid na huhun kiden.

11 A ya ngagan na bitwanen a ‘**Mapet**,’ kunna, a nagpet hapa ya pagkatallu na danum kiden ta lutakin, a nagpasi hapa ya addu na tolay nga uminum ta danum kiden.

12 A ta pagpasitang na mekappaten anghel ta amaryung na en a nagdullam ya pagkatallu na bilag ikid na hulan ikid na bitwan kiden, a nagkafuy ya pagdakar da petta aweda magdakar ta pagka-lu na araw ikid na pagka-lu na hiklam.

13 A teyaken hapa naglipay a naitak ya hukkaw nga umuubar ta tangngan na langit a namillu nagsitang ta masikan:

“Kakallak, kakallak, kakallak sangaw ya awan kiden mangurug nga magyan ta lutak. Te sangaw am magsitang ya tallu kiden amaryung nga tanagay pasitangan na anghel kiden a pake kakallak kid,” kunna.

9

1 A ta pagpasitang na mekalima en anghel ta amaryung na en a naitak ya takday anghel nga nagafu ta langit, ammi nagsunak ta kuman na alislisang na bitwan. A tentu en nagtabnak ta lutak, a itta hapa ya tulbik na ta kalab na pake adadalamen avut.

² A tentu en nanghukat ta kalab na avuten a tumurayuk na ya napuskul na asok nga nagafu ta avuten, a nagsugiram ya bilag ikid na langit gafu ta asoken.

³ A sangaw itta hapa ya adaddu na dudun nga nagafu ta asoken, a tekiden nagtatabnak ta lutak a itta ya dagat da ta kuman na dagat na manggagama.

⁴ Ammi nebar na Namaratu ta aweda si-gedan ya kadat kiden ikid na kayu kiden ikid na mula kiden, te intu la kagatan da ya tolay kiden nga awan ta marka na Namaratu ta mukat da.

⁵ Ammi awena mepalubus ta papasin da ya tolay kiden, te pagzigātan da kid la abat ta lima hulan gafu ta dagat da en ta kuman na dagat na manggagama.

⁶ A am dumatang sangaw ye-yan na zigat a ikakayat na tolay kiden ya masi ammi aweda haman masi.

⁷ A ya pakaitan na dudun kiden a kuman kid na kabayu kiden nga pagtakayan na ange kiden makigubat, te itta ya kuman na sangngat na balituk ta ulu da, ammi ya mukat da ya kuman na mukat na tolay.

⁸ A itta hapa ya huk da ta kuman na huk na babbay, a adanuk hapa ya ngipan da ta kuman na tong na tigre.

⁹ A ta radang da hapa itta ya siksik da ta kuman na balayang, a am imubar kid a pake magsitang ya payak da kiden ta kuman na pagsitang na adaddu na kalesa na gubat nga gergeran na kabayu kiden.

¹⁰ Itta hapa ya iffut da ta kuman na iffut na manggagama, a yen ya agkagat da petta taltala-

manan da ya tolay kiden abat ta lima hulan.

¹¹ Itta hapa ya ari da nga magturay tekid, a intu ya anitu nga mangtaron ta adadalamen avut. Abadon ya ngagan na ta agsitang na Hebrewyu, ammi Apalyon ya ngagan na ta agsitang na Giregu, (a ya ikayat na uhohugan tekitam a Angapasi).

¹² A yen ya addet na mapolu en akattatalawan na pagzigātān, ammi itta para duwa nga dumagdag.

¹³ A ta pagpasitang na mekānnamen anghel ta amaryung na en a nadangag ku ya maguhohug ta agyan na appat kiden tarkud ta kadadugu na angiatanganen nga itta ta atubang na Namaratu,

¹⁴ a ya ibar na ta mekānnamen anghel nga nagpasitang ta amaryung a

“Ubadam ya appat kiden anitu nga negalut ta dakalen karayan nga Karayan na Yufurates,” kunna.

¹⁵ A naubadan hapa ya appat kiden anitu, te dana negalut kid addet ta isin na oras, ikid na araw, ikid na hulan, ikid na darun, kapye da naubadan petta ange kid mampasi ta pagkatallu na tolay kiden.

¹⁶ A nadangag ku hapa ya mangibar ta kaddu na suddalu da nga nagtakay ta kabayu, te dwagatut a milyon* ya bilang da.

¹⁷ A ya pakaitan na kabayu kiden ikid na magtakay kiden nga nagmatakar teyak a itta ya netappan na magtakay kiden ta balayang ta radang da nga pake darag ikid na ngisit ikid na ngila. A ya ulu na kabayu da kiden a kuman na ulu na leon, a

* **9:16** A ya takday milyon a intu hala ya mafulu na maribu

neaswang da ya afuy ikid na asok ikid na asok na burbura.

¹⁸ A nasi hapa ya pagkatallu na tolay kiden gafuta afuyen ikid na asoken ikid na burbura en nga neaswang da.

¹⁹ Te ya simuk da ya agyan na angapasi da yaga iffut da hapa, te kuman na ulag seulu ya iffut da kiden, a yen hapa ya agkagat da ta tolay kiden.

²⁰ Ammi ya kadwan kiden tolay nga awan nasi ta isin kid na pagzigātān a aweda haman nanonot ya magbabawi ta tarabaku da en nga dulay, te nedulot da la ya makimallak ikid na mangdayaw ta anitu kiden ikid na sinang dyos da kiden, ammi intu dinayawan da ya awan makaita ikid na awan makadangag ikid na awan makahehit, te pinadday da kid haman ta balituk ikid na pirak ikid na baronsi, ikid na batu, ikid na kayu.

²¹ A aweda hapa nagbabawi ta pampasati da ikid na paganitu da ikid na pagdalluk da ikid na pangadallaw da ikid na pagtakaw da.

10

Ya Anghelen Nga Nangibbal Ta Lalalebru

¹ A ta kabalinan na kumanen a naitak ya takday ha na anghel nga seppakapangwa nga nagafu ta langit. Itta ya hunglun ta utun na ulu na en, a nahungun ya bari na ta kulam. Nagdakar hapa ya mukat na ta kuman na bilag, a ya takki na kiden ya kuman na duwa na arigi nga umagātang.

² Itta hapa ya lalalebru seahukat ta kamat na en. A nesabbung na ya takday takki na ta bebay, a ya takdayen takki na ya nelubeg na ta lutak.

³ A sangaw pake nagsitang ta masikan ta kuman na pagsitang na leon. A tentu en nagsitang a namempitu hapa nagdalak.

⁴ A ta pagsitang na dalak kiden a magge isurat kun mina ya nebar na dalak kiden, ammi ginamman nak na takday maguhohug ta agyan na langit.

“Awem la isurat ya nebar na dalak kiden, te melemad,” kunna.

⁵ A ya anghelen nga naitak nga imatayuk ta bebay ikid na lutak, a inuyad na ya kamat na ta langit,

⁶ kapye na nagayag:

“Pagasingan ta Namaratu ewan nga awan masi ikid na namadday ta lutak ikid na bebay ikid na langit kontodu ngamin kiden magyan tekid: awan na sangaw ta talantan.

⁷ Te am kanu sangaw na araw ya pagsitang na mekapitu en amaryung a yen kid na araw ya pangibalin na Namaratu ta ngamin gakkad na en nga nelemad na ta idi, ammi dana nepakkamu na ta pinaguohohug na kiden,” kunna.

⁸ A sangaw naguhohug ha teyak ya nagsitangen ta langit ta idi:

“Em alapan ya lalalebru en ta kamat na anghelen nga imatayuk ta lutak ikid na bebay,” kunna teyak.

⁹ A umange yak mantu ta anghelen, a inadang ku ya lebru en. A ya uhohug na hapa teyak a

“Alapam na ay, a kanam. Mamit sangaw ta simuk mu ta kuman na tahu, ammi am nalintuk mun a matakit sangaw ya sirat mu,” kunna.

¹⁰ A ginawat ku mantu ya lebru en ta kamat na en, a kinān ku, a mamilit kad ta kuman na tahu, ammi ta nepaglintuk ken a matakut haman ya sirat kin.

¹¹ A sangaw nadangag ku ya maguhohug teyak:

“Mappya ta manglavun ka hapa sangaw, te intu lavunam ya dumatang sangaw ta addu na tolay ikid na dafu da kiden,” kunna.

11

Ya Duwa Na Mangipasikkal

¹ A ta kabalinan na kumanen a itta ya nangatad ta sarukud teyak, petta pagrukud ku.

“Em rukudan ya simbaan na Namaratu ikid na angiatangan na en, a bilangam hapa ya ngamin maggagimung,

² ammi awem rukudan ya bagawen ta lehut na simbaanen, te yen ya meatad ta tolay kiden nga awan makkamu ta Namaratu, a gubatan da sangaw ya ili na Namaratu, te pagyanan da sangaw abat ta tallu darun annam na hulan.

³ A doban ku sangaw ya duwa na mangipasikkal nga magbarawasi ta kustal, a ipasikkal da sangaw ya peuhohug ku tekid addet ta maribu dwagatut annamafulu araw (1260)*,” kunna.

⁴ A ya duwa kiden mangipasikkal nga nebar na teyak, a intu hala ya duwa kiden kayu ikid na duwa kiden hilag nga magindag ta atubang na Dafu na pagleehutin nga binida na aglavunen Zikaraya ta palungu na araw.

⁵ A am itta sangaw ya mangigakkad ta dulay tekid a apangan da kid sangaw ta afuyen nga

* **11:3** Intu hala ya tallu darun a annam na hulan.

iaswang da, te kunna ten sangaw ya pangpapasi da ta makitapil tekid.

⁶ A gafu ta pakapangwa da en a litup da sangaw ya langit petta awena sangaw magudan ta araw na pangipasikkal da, a pagbalinan da hapa ya danum kiden ta daga. A am kanu ya ikayat da a padatangan da hapa ya kompormi na zigat ta lutakin.

⁷ A am mabalin kid sangaw mangipasikkal a itta sangaw ya pake maporay na simaron nga imuhet ta adadalamen avut, a ange sangaw makitapil ta duwa kiden, a am naabak na kid a papasin na kid hapa.

⁸ A magyan la sangaw ya bari da kiden ta kalsada ta dakalen ili nga nangpapasin da ta Dafu da en Jesus ta idi, ammi meangarig hapa ye-yen na ili ta kuman na lugar na Sodom ikid na Egipto gafu ta kaddu na liwat na tolay na kiden.

⁹ A magyan la sangaw ya bari na duwa kiden ta kalsada abat ta tallu araw a gadwa, te awena sangaw ituluk na tolay kiden ta metanam ya bari da, petta itta ya pakaitan na ngamin kiden tolay ta paglelehutin.

¹⁰ A pake matalakan sangaw ya awan kiden mangurug nga magyan ta lutak gafu ta pasi na duwa kiden, a ging-at-atad kid sangaw gafu ta pagayayat da ta pasi na duwa kiden nga nang-pakakallak tekid ta idi.

¹¹ Ammi am nagpasan sangaw ya talluhaw a gadwa a tolayan na kid ha na Namarat, a mag-tayuk kid, a pake italaw na kid sangaw na ngamin makaita tekid.

¹² A itta sangaw ya magayag tekid ta langit, “**Gi-mon kanan ta isin**,” kunna sangaw, a timullu kid sangaw ta langit ta umag na kulam, a tatangadan na kid sangaw na katapil da kiden.

¹³ Kabalinan na igon da a itta sangaw ya pake masikan na lunig, a maperdi sangaw ya pagkafulu na ili in yen, a magpasi sangaw ya pitu ribu na tolay ta lunigen. A ya awan kiden nasi ta lunigen a pake makatalaw kid sangaw, a ibar da sangaw ta pake masikan ya Dyos ta langit.

¹⁴ Yen ya addet na mekaduwa en akattatalawan na pagzigātān, ammi alistu sangaw dumagdag ya mekatallu.

Ya Mekapitu En Amaryung

¹⁵ A ta kabalinan na kumanen a pinagsitang na mekapitu en anghel ya amaryung na en, a dadangagan ku ya addu na magsitang ta masikan ta langit:

“Nangabak na ya Dafu tamin Namaratu ikid na pinili na en magturay.

A ta ayanin na i Hesus Kristu ya makākwa ta ngamin kiden iturayan ta paglelehutin, a intu la ya magnayun magturay,” kunda.

¹⁶ A ya dwafulu en appat na lala-laay nga sakā makipagari ta Namaratu a nagtatumag kid hapa ta atubang na en mangdayaw tentu.

¹⁷ “Mappya hapa yen teko, Afu Dyos, te iko ya makapangwa ta ngamin.

Iko ya Dyos ta idi, a iko hala ta ayanin.

A matalak kamin teko, te nepaitam ya kadakal na pakapangwam,

a mamegafun ya pagturay mu ta ngamin pa-
glehutin.

¹⁸ Kakurugan ta nakaporay ya awan kiden man-
gurug teko,
ammi nepaitam hapa ya pagporay mu tekid.
A ittan ya araw na pangimbestigar mu ta nagpasi
kiden,
ikid na pangsagolyat mu ta ngamin kiden
pinaguohohug mu,
ikid na tolay mu kiden nga magtalaw teko nga
pobre ikid na naba-nang.
A ayanin hapa ya araw na pangpa-gang mu ta
ngamin kiden nagperdi ta lutakin,” kunda
ta pangdayaw da tentu.

¹⁹ A ta kabalinan na kumanen a nahukatan
ya simbaan na Namaratu ta langit, a maaita ya
lakasa en nga netaratu na Namaratu ta tolay na
kiden. A ta nekahukat na simbaan na en a nakak-
ilkilat, ikid na nakadaldalak, a naglunig hapa ikid
na nagararu ta masikan.

12

Ya Pagmatakar Na Babbay Ikid Na Lamag

¹ A ta kabalinan na kumanen a itta ya magduma
na pakaitan ta langit. Naitak ya babbay nga pake
makatulang ya barawasi na ta kuman na bilag, a
kuman na imatayuk ta hulan. A ta ulu na en a itta
ya sangngat na nga sebitwan ta mafulu duwa na
bitwan,

² ammi tanagay na maganak, a “**Agi, agi,**”
kunna ta takit na paganak na.

³ A sangaw takwan ha ya nakipaita ta langit, te
itta ya pake dappug na lamag nga darag, ammi

pitu ya ulu na ikid na mafulu ya tarkud na, a itta hapa ya kuman na sangngat na ari ta tagtakday ulu na.

⁴ Nesi-bat na ya iffut na en a netapal na ya pagkatallu na bitwan kiden ta langit, a nagkahun-nak kid ta lutak. A sangaw nagtayuk ya lamagen ta atubang na babbayen maganak, te kanan na mina ya anak na en am imuhet.

⁵ A naganak ya babbayen ta lalaki nga mekari magturay ta ngamin kiden nasyon ikid na tolay ta lutakin ta masikan na turay. Ammi nelogot ya lamagen, te napatullu ya anak na babbayen ta Namaratu ta agyan na agtuttudan na en.

⁶ A nakabilag hapa ya babbayen addet ta lugar nga kawanan na totoley, te magtagu ta lugaren nga dana neparan na Namaratu tentu, petta mataronan addet ta maribu dwagatut annama-fulu araw.*

⁷ A sangaw nagbattak hapa ya gubat ta langit, te sa nagtatapil ig Migel ikid na sakā anghel na kiden ta lamagen. Tumubbat hapa nagtapil ya lamagen ikid na anitu na kiden teg Migel,

⁸ ammi naabak kid hala, a awan na ta lugar da ta langit,

⁹ a yen ta napatugut kid, a nehunnak kid ta lutak. Ya nagngagan ta lamag a intu hala ya ulagen ta palungu araw nga nagngagan hapa ta Dyablo ikid na Satanas, te intu ya mangayayyaw ta ngamin tolay ta paglelehutin. A yen ta sa nehunnak kid ta lutak, sa ikid na anitu na kiden.

* **12:6** Intu hala ya tallu darun a annam na hulan.

10 A sangaw nadangag ku hapa ya masikan maguhohug ta langit:

“Namegafun ya pagturay na pinili na en magturay ta masikan na pagturay,
a napatayuk na ya pagariyan na Namaratu ta utun na lutak.
A nabalin na ya pangikerutan na Namaratu ta kabagis tam kiden,
te newarad ta lutak ya katapil da en
nga nangidardarum tekid ta atubang na Namaratu
ta araw pase hiklam.

11 A naabak da mantu gafu ta daga na Kalneru en ikid na pangibosag da ta uhohug na en,
te aweda kinenga ya angat da en
maski abat ta pakapapasi da.

12 Magayayat kanan mantu, ikamuy nga magyan ta langit.
Ammi kakallak kanan nga magyan ta lutak ikid na bebay,
te dumagut na tekamuy ya Dyablo Satanas, a
mefulot ya poray na,
te amu na ta assang na ya araw na,” kunna.

13-16 A gafu ta nehunnak ya lamagen ta lutak a dinagdag na ya babbayen naganak ta lalaki, a nangipurad hapa ya lamagen ta danum ta kuman na karayan, petta mealud mina malimat ya babbayen ta danumen. Ammi inuffunan na lutak ya babbayen, te nagbangrak, a lumitap ya danumen ta umag na lutak. A inatadan na Namaratu ya babbayen ta payak na ta kuman na dappug na hukkaw, petta makaubar addet ta takday lugar

nga kawanan na totolay nga neparan na Namaratu tentu, petta awena masi-ged na lamagen, a yen ya nangtaronan na Namaratu tentu abat ta tallu darun a gadwa.

¹⁷ A gafu ta pake nagporay ya lamagen ta babbayen, a nangunungan na ya kadwan kiden anak na petta gubatan na kid, te ikid ya mangurug ta ibar na Namaratu ikid na mangipasikkal ta damag ni Hesus.

¹⁸ A nagtayuk ya lamagen ta pingit na bebay nga dinatangan na.

13

Ya Simaron Nagafu Ta Bebay

¹ A sangaw naitak ya pake kahighigalan na simaron nga imuhet ta bebayen. Pitu ya ulu na ikid na mafulu ya tarkud na, a itta hapa ya sangngat na ari ta tagtakday tarkud na. A nasuratan hapa ya tagtakday ulu na ta kuman na ngagan na Dyos, te ugtulan na ya kasasaad na Namaratu.

² A kuman na dappug na atu ya simaronen nga naitak, ammi takwan ya takki na kiden te kuman na takki na mungaw, ammi dadappug hapa, a adanuk hapa ya lu na kiden. A ya simuk na en hapa a kuman na simuk na leon. A ya simaronin yan ya inatadan na lamagen ta kalalaki na ikid na pakapangwa na, petta intu ya magturay ta ngamin iturayan na lamagen.

³ A ta kuman na naitak a itta ya dakal na bigad ta takdayen ulu na simaronen, a yen ya pakalasinan ta magge nasi ta idi, ammi gafu ta nagmappyan ya bigad na en a natolay hala. A gafu ta kumanen

a dumagdag ya ngamin tolay ta simaronen ta pagpaka-lat da tentu.

⁴ A daydayawan da hapa ya lamagen gafu ta pakapangwa na en nga neatad na ta simaronen, yaga dayawan da hapa ya simaronen.

“Inya hud ya megitta ta simaronen, itta hud ya makabalin nga mangabak tentu,” kunda.

⁵ A pinagsikan hapa na lamagen ya simuk na simaronen petta maguhohug ta maparayag ikid na dulay na uhohug, a nepalubus hapa magturay ta lutak addet ta tallu darun a gadwa.

⁶ A awena nagimmang mamadpadulay ta Namaratu, te pinadpadulay na ya ngagan na kontodu pagyanan na ta langit, ikid na anghel na kiden.

⁷ A nepalubus hapa na Namaratu ta pa magturay la bit ya simaronen ta ngamin kiden tolay ta ngamin kiden lugar ikid na agsitang, petta pakākāllakan na hapa ya tolay kiden na Namaratu.

⁸ A gafu ta kumanen a sa magdayaw ya ngamin kiden tolay ta simaronen, fwera ta tolay kiden nga dana nelistta lebru na Kalneru en nga napapasi, te ta awena para la nekapadday na paglelehutin a dana nesurat ya ngagan da ta lebru na en petta maatadan kid ta magnayun na angat.

⁹ A am kakurugan hala ta itta ya bangbang muy a mappya mantu ta dangagan muy yan:

¹⁰ Am inya sangaw ya mebalud gafu ta awena makidafu ta simaronen a timuluk la mebalud.

A am inya sangaw ya mapapasi gafu ta awena makidafu ta simaronen a timuluk la mapapasi.

A yen ta pake maturad mina ya tolay kiden na Namaratu, petta idulot da la ya pangurug da.

Ya Simaronen Nga Nagafu Ta Lutak

11 A sangaw naitak ya takwan na kahighigalan na simaron nga imuhet ta lutak. Duwa ya tarkud na ta kuman na tarkud na kalneru, ammi magsitang ta kuman na agsitang na lamag.

12 A ye-yen hapa ya pinatudunan na napolu en simaron nga sebigad ta idi ammi nagmappyan, te neatad na ya turay na en tentu, petta intu ya kuman na pinakabari na. A persan na ya ngamin tolay, petta dayawan da ya napolu en simaron.

13 A itta hapa ya pakapangwa na napozanen simaron petta palattogan na ya addu na pakaitan nga masikan nga pagpaka-latan na tolay kiden, te maski paghunnakan na ya afuy ta lutak nga magafu ta langit petta maita na ngamin tolay.

14 A gafu ta palattogan na kiden nga pakaitan a maayayyaw na hapa ya ngamin kiden tolay nga magyan ta lutak nga awan mangurug, petta mamadday kid ta sinang simaron ta kuman na kagitta na napolu en simaron nga sebigad.

15 A gafu ta pakapangwa na en hapa a ihuga na ya angat na sinang simaronen petta matolay ikid na makauhohug ikid na makapapasi ta ngamin kiden tolay nga awan mangdayaw tentu.

16 A ya ngamin kiden tolay nga ata-nang ikid na alinnak, ikid na maba-nang ikid na pobre, ikid na magturay ikid na magtagabu a sa persan na kid sangaw nga mamarkan ta ziwanan na kamat da ono mukat da,

¹⁷ pettam kumanen awan sangaw ta makalaku ikid na makagatang am awan tentu ya marka na ngagan na simaronen ono bilang na ngagan na.

¹⁸ A ya malalaki en magnonot a mappya ta pake lavunan na mina am anu ya ikayat na uhohugan na numero na ngagan na, te ngagan hala na tolay, a 666 ya numero na.

14

Ya Kalneru en Ikid Na 144,000

¹ A sangaw tumangadak a naitak ha ya Kalneru en nga imatayuk ta kinan da en Bagetay Zayon, a nehulun hapa tentu ya 144,000 kiden tolay, a nasuratan hapa ya tagtakday mukat da ta ngagan na Kalneru en ikid na ngagan na Dama na en.

² A dadangagan ku hapa ya masikan na adug ta kuman na dakal na tapaw ikid na dalak, ammi pake dangagan ku a adaddu kid na magkansyon ikid na maggitara.

³ A gisakansyon kid hapa ta bagu na kansyon ta atubang na Namaratu, ikid na appat kiden ayam, ikid na lala-laay kiden. A awan ta makkamu ta kansyon da en fwera la ta 144,000 kiden, te nekaru na Kalneru en ya liwat da kiden.

⁴ Ye-yen kid na tolay ya awan nakaliwat ta Kalneru en ta kuman na mangadallaw, te aweda ikayat medagga ta takwan, am awa dagdagan da la ya Kalneru en ta maski had ya eyan na. Yen kid ya sinaka na Kalneru en, a neatad da ya bari da ta Namaratu ikid na Kalneru en.

⁵ A awan pulus ta uhohugan da ta awan kustu, te pake matunung kid la.

Ya Damag Na Tallu Kiden Anghel

6 A sangaw naitak ya takday anghel nga umuubar ta utun, a ipadangag na ya Damag ni Hesus nga awan mauli ta awan kiden mangurug nga magyan ta lutakin, petta maski am anu ya katolay da ikid na agsitang da, ikid na gubyernu da a pake madangag da.

7 A masikan hapa ya pangbar na tekid,

“Magbabawi kanan, a mangurug kanan ta Namaratu, te tanagay na ya araw na pangpanggang na ta makaliwat. A mappya ta dayawan muy, te intu ya namadday ta langit ikid na lutak ikid na bebay pase ngamin kiden pagafun na danum,” kunna.

8 A tumubbat hapa magsitang ya mekaduwa na anghel,

“Naperdin ya ili na Babilonya, pinerdin na Namaratu ya kadakalanen na ili, te ya umili kiden ya nangayayyaw ta kadwan kiden tolay ta kuman na nangpagilellaw, petta mekabkabat ya tolay kiden ta pakikadallaw da ta takwan na dyos,” kunna.

9 A sangaw tumubbat hapa ya mekatallu na anghel,

“Am itta sangaw ya makidafu ikid na mang-dayaw ta maporayen simaron ikid na sinang simaronen, ikid na magpamarka ta mukat da ono kamat da,

10 a Namaratu hapa sangaw ya magporay tentu, a penuman na kid hapa sangaw ta bina-rayang na pangpa-gang na tekid te kuman na iburud na sangaw tekid ya pagporay na nga awan pulus ta laok, te pake masikan la.

“A pake kakallak kid hapa sangaw gafu ta afuy ikid na burbura ta pakaitan na Kalneru en ikid na anghel kiden.

¹¹ Te maski araw ikid na hiklam aweda mabannayan ta pagzigātān da, gafu ta pangdayaw da en ta simaronen ikid na sinang simaronen, ikid na pagpamarka da en ta ngagan na en tekid. A awena sangaw magimmang na afuyen nga mangpagattam tekid addet ta addet,” kunna.

¹² A yen mina ya pangnonotan na tolay na kiden na Namaratu, te am idulot tam ya pangurug tam ta uhohug na Namaratu ikid ni Afu Hesus a attaman tam la bit ya dumatang tekitam gafu ta awetam pakidafu ta simaronen.

¹³ A ta kabalinan na kumanen a nadangag ku ya maguhohug teyak ta langit:

“Isurat mun yan. Mamegafu ta ayanin a nagāsāt ya ngamin kiden masi nga mangurug te Afu Hesus,” kunna.

“On, kustu,” kunna hapa na Kahalwa na Namaratu teyak, “Nagāsāt kid te magimmang kid na ta ngamin banbannag da, te yaga masagolyatan kid hapa sangaw ta tinarabaku da,” kunna.

Ya Pakauknud Na Itta Kiden Ta Lutakin

¹⁴ A sangaw itan ku a itta ya furaw na kulam, a pagtuttudan na Tolayen Taga Langit, a nagsangngat hapa ta balituk, yaga nagibbal hapa ta matadam na kumpay.

¹⁵ A sangaw limattog ya takday anghel nga nagaifu ta umag na simbaan na Namaratu, a binaran na ya imatuttuden ta kulamen,

“Aran, maggapas kan, te dumatang na ya araw na aggapas, te nalutun ya ammay kiden ta lutakewan,” kunna.

¹⁶ A newaradiwad na ya kumpay na en ta lutaken, a nabalin na nagapas ya mayan na lutakin.

¹⁷ A sangaw imuhet ya takday para na anghel ta simbaanen ta langit, a nagibbal hapa ta matadam na palataw.

¹⁸ A dumagdag para ya takday anghel nga nagaifu ta agyan na angiatanganen. Yen hapa ya makkamu ta afuy, a binaran na hapa ya anghelen nga nagibbal ta palataw,

“Aran, e kan magpa-pat ta unas kiden ta lutak, te mabalin kid na malutu,” kunna.

¹⁹ A newaradiwad na ya palataw na en ta unas kiden, te kuman na unas ya tolay kiden nga awan mangurug, a sa inuknud na kid petta iange na kid ta kuman na agdapilan na Namaratu, petta mapag-gang kid.

²⁰ A sa napapasi kid ta lawan na ili ta agdapilan na Namaratu, a nagarut ya daga da kiden ta kuman na karayan addet ta 320 na kilumetru, a adalam hapa addet ta awang na kabayu.

15

Ya Pagpazigat Na Anghel Kiden

¹ A ta kabalinan na kumanen a naitak ya takwan na pakaitan ta langit nga pake pagpaka-latan, te itta ya pitu na anghel, a ikid hapa ya makkamu mangiburud ta pitu na pagzigātān ta tolay kiden ta lutak. A am nabalin na sangaw ye-yen kid na pagzigātān a yen sangaw ya addet na pangpa-gang na Namaratu.

² A itta hapa ya naitak ta kuman na bebay nga kuman na nekihu ya sarming ikid na afuy. A ta pingit na bebayan a gitayukan hapa ya ngamin kiden tolay nga nangabak ta simaronen ikid na sinang simaronen, te aweda nagpamarka ta numero na ngagan na en. A tagtakday kid hapa ta kuman na gitara nga neatad na Namaratu tekid.

³ A gisakansyon kid hapa ta kansyon ni Mosesen nga tagabu na Namaratu ta idi ikid na kansyon na Kalneru en. A kunna sin ya uhohug na kinansyon da en:

“O Afu Dyos nga makapangwa ta ngamin, a dakal ikid na malalaki, Afu, ya ngamin tarabakum.

Iko la, Afu, ya Kadakalan na Ari nga magturay ta ngamin,

a mappya ikid na kustu ya ngamin iningwam.

⁴ A inya hud para ya awan magtalaw ikid na magdayaw teko, Afu,
bakawa iko la ya mappya.

A sa ange sangaw teko ya tolay taga ngamin kiden lugar, petta dayawan da ka, Afu,
te naita da ya kappya na ngamin kiden tinarabakum,” kun na kansyon da.

⁵ A ta kabalinan na kumanen a naitak ta naukadan ya mayor na silid na Namaratu ta simbaan na en ta langitewan.

⁶ A limattog na hapa ya pitu kiden anghel nga mangiburud ta pagzigātān ta lutakin. Sa nagbarawasi kid ta pake furaw, a nagbanda kid ta gagamit nga pake makillat ta kuman na balituk.

⁷ A ya mekappaten ta ayam kiden nga itta ta bikat na ari en a enna nesaned ya diyug na balituk

ta tagtakday ta pitu kiden anghel. A ya tagtakday diyug da a napannu ta pagporay na Namaratu ewan nga awan masi.

⁸ A magananwan la a napannu hapa ya simbaanen ta asok gafu ta kalalaki na Namaratu ikid na pakapangwa na en, a awan ta makasarok ta simbaanen addet ta kabalin na pitu kiden pagzigātān nga iburud na pitu kiden anghel.

16

Ya Diyug Na Pagporay Na Namaratu

¹ A sangaw nadangag ku hapa ya masikan magayag ta umag na simbaanen, te doban na ya pitu kiden anghel.

“E kanan, te emmuy iburud ya pagporay na Namaratu ta lutakewan nga itta ta diyug kidina,” kunna.

² A umangen ya takday anghel, a neburud na ya mayan na diyug na en ta lutak, a sa naggagurid na ya tolay kiden nga namarkan ya mukat da ta numero na simaronen ikid na nagdayaw ta sinang bari na en. A pake matakit ikid na mahuyuk ya gurid da kiden.

³ A sangaw enna neburud na mekaduwa en anghel ya mayan na diyug na en ta bebay. A nagbalin ya bebayan ta daga, ta kuman na daga na nasi. A sa nagpasi ya ngamin kiden ikan ikid na ayam ta bebay.

⁴ A sangaw enna neburud na mekatallu en anghel ya mayan na diyug na en ta ngamin kiden karayan ikid na wer ikid na ubbug, a sa nagbalin ya ngamin danum da kiden ta daga.

5 A nadangag ku hapa ya uhohug na anghelen
nga manaron ta danum kiden:

“Matunung ka hala, Afu Dyos, te iko ya Dyos ta idi,
a iko hala ta ayanin.

A kustu hapa ya pangpa-gang mu ta isin kid na
tolay,

6 te yen kid ya nangpagarut ta daga na tolay
mu kiden ikid na pinaguuhohug mu kiden ta
idi.

A ta ayanin a pinenum mu kid hapa ta daga.

A yen ya mappya na balat,” kunna.

7 A itta hapa ya tumabbag ta agyan na angiatan-
ganen:

“On, Afu Dyos, iko ya makapangwa ta
ngamin, a mappya ikid na kustu ya ngamin
pangpa-gang mu,” kunna.

8 A sangaw enna neburud na mekappaten
anghel ya mayan na diyug na en ta bilag, a pake
nadaggan ya patu na en addet ta naapang ya tolay
kiden ta patu na en.

9 Ammi maski naap-apang kid ta patu na bi-
lagen aweda haman nagbabawi, ikid na aweda
nebosag ya kalalaki na Namaratu nga makkamu
ta isin kid na pagzigātān awa pinadpadulayan da
hud la.

10 A sangaw enna neburud na mekalima en
anghel ya mayan na diyug na en ta agtuttudan
na simaronen, a nagsugiram na ya ngamin kiden
lugar ta pagturayan na simaronen, a nginalngal
na tolay kiden ya hila da kiden gafu ta zigat da.

11 Ammi aweda haman nagbabawi ta liwat da
kiden, te pinadpadulay da la ya Dyos ta langite-
wan gafu ta gurid da kiden ikid na takit da kiden.

12 A sangaw enna neburud na mekānnamen anghel ya mayan na diyug na en ta karayan na Yufurates, a nabbasan na petta makadakit ya ngamin armado na ari kiden nga magafu sangaw ta lalassangan.

13 A sangaw naitak ha ya lamagen, ikid na simaronen nga imuhet ta bebay ta idi, ikid na simaronen nga imuhet ta lutak nga mangisaned ta laddud ni Satanas. A imuhet hapa ya matapang na anitu ta simuk na tagtakday tekid ta kuman na bulprag.

14 A itta hapa ya pakapangwa da, petta ihuga da ya pagpaka-latan. A enda hapa agagayan ya ngamin kiden ari ta paglelehutin, petta sa magkakampat ya ngamin kiden suddalu da ta tak-day lugar, petta ange kid makigubat ta Namaratu.

15-16 A ya ngagan na lugaren nga pagkakam-patan da sangaw a ‘Armagidon,’ kunna ta agsitang na Hebrewyu. A yen sangaw ya lugar na pakilaban da ta Namaratu ewan, te yen sangaw ya kadakalan na araw na pakilaban na Namaratu tekid. A ya uholug hapa ni Hesus a

“Dangagan muy, te pagka-ma muy sangaw ya datang ku ta kuman na ange na tulisan. A pake nagasgāsāt sangaw ya sehabukal ikid na sebarawasi nga mangipa-na teyak. Ammi ta masidug kiden nga awan nagbarawasi a kakallak kid,” kunna.

17 A sangaw ta pangipurwak na mekapitu en anghel ta mayan na diyug na en a pehulun na ta paddad, a itta ya masikan nagsitang ta simbaanen ta agtuttudan na Namaratu. “**Nabalin na,**” kunna.

18 A ka-ma la nagsitang hapa ya kilat kiden ikid na dalak kiden, a naglunig hapa ta pake masikan. A yen sangaw ya kadakalan na lunig addet ta nekaparatu na tolay kiden,

19 te naggungay ya lutak ta ili na Babilonya nga kadakalan na ili addet ta nagtallu ya nagyanan na ili en. A negindan hapa naperdi ya ngamin kiden ili ta paglelehutin, te yen ya balat na Namaratu ta ili na Babilonya, a sa ipenum na ya ngamin pagporay na tekid.

20 A sa lumitap hapa ya fugfugu kiden ta bebay, ikid na bagetay kiden ta lutak.

21 A naggagindan nagkahunnak ya dadappug kiden araru ta tolay kiden, taglimafulu kilu ya kadammat da, ammi pinadpadulay da la ya Namaratu gafu ta araru kiden, te akattatalawan ye-yen na zigat.

17

Ya Babbayen Nga Nagtakay Ta simaron

1 A sangaw umange hapa teyak ya takdayen anghel nga nagibal ta diyug, a ya nebar na teyak a

“E ka sin, te ipaitak teko ya babbayen nga makikadallaw nga pa-gangan na Namaratu, ammi intu hala ya kadakalan na ili nga nesaad ta nagminangan na addu na karayan,” kunna.

2-3 A inalap na anghelen ya kahalwak ta pake adayu na lugar nga adayu ta tolay, a yen ya nagyanan ku teyaken nakaita ta babbayen, a nagtakay hapa ta pake darag na simaron nga maporay. A ya uhohug para na anghelen teyak a

“Ya babbayewan ya pangadallawan na ari kiden ta paglelehutin, a kuman na nellaw hapa ya ngamin tolay ta binarayang na pakikadallaw na en tekid,” kunna.

A ya simaronen nga nagtakayan na babbayen a pitu ya ulu na ikid na mafulu ya tarkud na, a napannu hapa ya bari na en ta addu na ngagan na Dyosewan, te ikayat na ugtulan ya kasasaad na Namaratu.

⁴ A ya babbayen hapa a nagbarawasi ta kuman na burik na ubi ikid na pake darag. A napannu hapa ya barawasi na en ta magdaduma na mag-adildilab ta kuman na balituk ikid na ispot kiden batu. A kuman na mangigawat hapa ya babbayen ta paginuman na balituk, ammi napannu haman ta ngamin kadulayan, te intu ipenum na ya pakikadallaw na.

⁵ A nesurat hapa ya ngagan na babbayen ta mukat na en:

BABILONYA KADAKALAN IKID NA HINA NA NGAMIN MAKIKADALLAW IKID NA MAMADDAY TA NGAMIN DULAY

Ammi melemad ya ikayat na uhohugan na ngagan na kiden.

⁶ A kuman na nellaw hapa ya babbayen, te pake nagragsak gafu ta pagarut na daga na pinapasi na kiden, te bababang ya pinapasi na ta mangurug kiden te Hesus.

A ta nepakaitak ta babbayen ikid na nagtakayan na en nga pitu ya ulu na ikid na mafulu ya tarkud na a “**Ahu, anu panaw yewan,**” kunku.

7 Ammi ya anghelen nga naguhohug teyak a pake nepasikkal na ya babbayen teyak:

“Awem pahig am anu yewan kid, te pake ipadangag ku teko, petta amum,” kunna.

8 “A ya simaronina nga nagtakayan na babbayina a itta ta idi, te awan haman ta ayanin, ammi tanagay na ha magtoli, te magafu sangaw ta avuten ta pake umag na lutakin. A sangaw am lumattog na a intu sangaw ya dayawan na tolay kiden nga awan nelistta ta nakelistan na matolay kiden ta awena para pakapadday na paglelehutin. Te am maita da ta limattog na a

‘Imawan haman ta idi a anu kawagan na ta itta ha,’ kunda.

Ammi awena sangaw mabayag, te mewarad hala sangaw ta pangpa-gangan na Namaratu tentu.

9-10 “A am itta ya mayat makkamu ta kebalinan na simaronen nga pagtakayan na babbayen a mappyta pake makanonot, te ya pitu kiden ulu na a yen kid ya keangarigan na pitu kiden bagetay nga pagyanan na babbayen, ammi keangarigan kid hapa na pitu na ari. Ammi awan na ya lima kiden, te dana naazi kid na, a magturturay para la ya mekānnamen. A awan para la ya mekapitu en, ammi sangaw am ittan a awena mabayag.

11 “A ya bari na simaronen nga pagtakayan na babbayen a intu hala ya keangarigan na mekawalu na ari, ammi ta idi a intu hala ya mekapitu ta pitu kiden. A awan na yen ta ayanin, ammi ta idi itta. A lumattog hala sangaw kapye na mewarad ta pangpa-gangan na Namaratu tentu.

12 “A ya mafulu kiden tarkud nga naitam ta simaronen a yen kid ya pakaitan ta itta sangaw ya mafulu na ari nga awan para la mesaad ta iturayan da, ammi makipagturay kid sangaw ta simaronen abat ta takday la na oras.

13 A tatakday la sangaw ya nonot da, te idagga da sangaw ya turay da ikid na kalalaki da ta pagturay na simaronen.

14 A yen kid sangaw ya maghahulun makilaban ta Kalneru en, ammi intu hala sangaw ya mangabak tekid, te intu ya pake masmasikan ammi ta ngamin kiden ari ikid na ngamin kiden magturay. A kahulun na hapa ya ngamin kiden tolay nga pinili na ikid na inalap na. A mesipat kid hapa ta pangabak na gafu ta aweda mangilogot,” kun na anghelen teyak.

15 A ya binida na en para teyak,

“A ya karayan kiden nga naitam nga magarut ta pagyanan na babbayen makikadallaw a yen kid ya keangarigan na tolay kiden ta addu na lugar ikid na maguhohug ta addu na agsittang.

16 Ammi ya mafulu kiden ari nga meangarig ta tarkud ta simaronen, a maghahulun kid sangaw na simaronen, te ikatupag da sangaw ya babbayen nga makikadallaw, a sa perdin da sangaw ya ngamin kwa na, petta magbalin sangaw ta kuman na nauhagan, yaga afutan da sangaw ya bilsag na kapye da sangaw apangan ta afuy.

17 Kumanen sangaw ya tarabakun da, te Namaratu ya mangpatakday ta nonot da, te petta maggagitta kid mangatad ta pagturay da ta simaronen, pettam kumanen a sa dumatang

sangaw ya ngamin gakkad na Namaratu addet ta sa mebalin ya inuhohug na en.

¹⁸“A ya babbayen hapa nga naitam ta naperdi a yen ya keangularan na kadakalanen na ili nga nakitagabun na ari kiden ta paglelehutin,” kunna.

18

Ya Kaperdi Na Ili Na Babilonya

¹ A ta kabalinan na kumanen a naitak ya takwan na anghel nga umakban ta lutak, te nagafu ta langit. A pake dakal hapa ya turay na te nadakaran ya lutaken gafu ta kalalaki na bari na en.

² A sangaw a nagayag ta masikan:
“Awan na, awan na ya Ili na Babilonya nga kadakalan na ili.

Te nagbalin na ta pagyanan na anitu kiden,
ikid na ngamin kiden espiritu nga dulay, ikid na mamanuk nga magkan ta bilsag na nasi.

³ Pina-gang na Namaratu ya ili in
gafu ta sa pinagillaw na ya ngamin tolay
ta binarayang na pakikadallaw na en tekid,
a gafu ta pinagliwat na hapa ya magturay kiden ta
pakikadallaw na tekid.

A nagba-nang hapa ya maglaku kiden gafu ta
pagkaragāt na tolay kiden ta pakikadallaw
na en tekid,”
kun na anghelen teyak.

⁴ A sangaw nadangag ku hapa ya takwan na
maguhohug ta langitewan:
“Ikamuy tolay nga magyan teyak, umadayu
kanan ta makikadallawina,

petta awemuy mekabkabat ta liwat na kidina
ikid na pangpa-gang ku tentu,

⁵ te nahuttul na ya liwat na kiden abat ta langit,
a iparan na Namaratu ya pangpa-gang na
tentu.

⁶ Aran, Afu, ibalat mu ya liwat na ili ina,
te atadam ta kuman na neatad na ta kadwan,
ammi doblem ya pangpa-gang mu tentu,
te ya dulayen nga nepenum na ta kadwan a
masmasikan ya ipenum mu tentu.

⁷ Am anu ya kasikan na pagparayag na ikid na
pagragsak na ta idi
a kuman en hapa ya iatad mu ta zigat na ikid
na damdam na,

te kuga maparayag ya nonot na.

‘Anu hud ya burungan ku bakawa ari yak
haman na babbay, a awek haman nabalu,
te addu ya lālākik kiden,’ kunna.

⁸ A yen ta gulpe sangaw ya ngamin kiden zigat na,
te sa maggagindan ya bisin, ikid na pasi, ikid
na damdam ta takday la na araw.

A maapang sangaw ta afuy, te masikan ya Na-
maratu nga mangpa-gang tentu,” kun na
anhelen teyak.

⁹ A pake madamdam mantu sangaw ya ari kiden
nga nangkadallaw ta ili en ikid na nakipagragsak
tentu, te am maita da sangaw ya asok na ili en a
pake makatangtangit kid na.

¹⁰ A umadayu kid hapa sangaw tentu nga
makatangtangit, te yaga magburung kid sangaw
ta mekabkabat kid hapa ta pangpa-gang na Nama-
ratu ta ili en.

“Agayoy, agayoy, ta ili tamewan nga Babilonya. Piga la ya pangpa-gang na Namaratu tentu, pade awa malalaki na ili,” kunda sangaw.

11-13 A makatangtangit hapa sangaw ya maglaku kiden, te awan na sangaw ta gumātāng ta ilaku da nga balituk, ikid na pirak, ispot na batu, perlas, ga-gamit, bangog, kayu, tulang, baronsi, landuk, kanela, rikado, binarayang, denu, arena, baggat, baka, kalding, kabayu, lugan, yaga tolay para nga pagtagabun da.*

14 (-)

15 Ta idi a nagba-nang kid ta ngamin kiden nelaku da ta tolay kiden ta ili na Babilonya, ammi sangaw gafu ta naperdin ya ili en a magyan kid la ta adayu nga makatangtangit, te yaga magburung kid hapa, te mekabkabat kid hapa ta pangpa-gang na Namaratu.

16 “Agayoy, agayoy, ta ili tamewan, pade awa ispot paen ya pagbarawasi na tolay na kiden ta darag ikid na asul.

A ispot paen ya nesigal da kiden, ikid na aritut da kiden nga balituk ikid na perlas, ikid na mangina na batu.

17 A piga la ya kaperdi na ngamin pagba-nang na ikid na kalalaki na,” kunda sangaw.

A kumanen hapa sangaw ya damdam na itta kiden ta bapor da kiden ta bebay, ya kapitan da ikid na magtarabaku kiden kontodu ngamin makilugan,

---

* **18:11-13** Ya bersikulo 14 a yan ya tulfu na uholug na anghelen, a nehahat mantu ta bersikulo 21 ikid na 22 petta nagdadagga ya ngamin bida na anghelen.

18-19 te am maita da hapa sangaw ya asok na ili en ta adayu, a makatangtangit kid hapa sangaw gafu ta damdam da ta ili en.

“Agayoy, agayoy, ta ili tamewan.

Itta hud ya takwan na ili nga malalaki ta kumanewan?

Te intu paen ya nangalapan tam ta pagbangan ng tam gafu ta karga na bapor tam kiden nga ginatang da.

A piga la ya kaperdi na in,” kunda sangaw.

20 Ammi ikamuy nga magyan ta langit a magayat kanan, te pina-gang na Namaratu ya nakaliwat. Sa magayayat kanan, ikamuy tolay na Namaratu, ikid na ikamuy turin na ikid na paguhugan na, te pina-gang nan ya dulayen babbay gafu ta iningwa na en tekamuy.

21 A sangaw itta ya masikan na anghel, a inakkat na ya dakal na batu ta kuman na kadakal na aggilingan, kapye na newarad ta bebay. A ya nebar na en hapa a

“Kumanin sangaw ya pa-gang na ili na Babilonya, te medangkak sangaw ta lutak, a awan na sangaw.

(v 14) A awan na sangaw ya ngamin kiden kargatan na tolay na kiden,

te imawan na sangaw ya ngamin pagba-nang na ili in ikid na kalalaki na, a aweda sangaw metoli tentu.

22 Awan na sangaw ta sitang na gitara, ikid na tokar,
ikid na kansyon ta agyan na kalsada na kiden
ikid na babali.

A awan na sangaw ta magtarabaku tentu,

ikid na mamadday ta gagangayen paddayan
na tolay, a awan na sangaw ta magbayu.

- ²³ A awan na sangaw ta hilag nga magpadakar
tentu,
te awan na sangaw ta sitang na magayayat ta
kuman na magboda.

Kumanin sangaw ya dumatang ta ili in, te ya
maglaklaku kiden tentu ya nagbalin ta ku-
man na ari kiden ta paglelehutin,
a inayayyaw da ya tolay kiden gafu ta sistema
na paglaku da.

- ²⁴ A intu para liwat na ya pasi na tolay kiden na
Namaratu,
ikid na aglavun na kiden, pase ngamin kiden
napapasi ta lutakin,” kunna.

19

Ya Magayayat Ta Kaperdi Na Babilonya

- ¹ A ta kabalinan na kumanen a nadangag ku ya
kuman na agsitang na adaddu na tolay ta langit, a
gisakansyon kid:

“Haleluya! Malalaki ya Namaratu ewan,
te intu ya mangikerutan nga seppakapangwa.

- ² A matunung kad ya pangpa-gang na,
te pina-gang nan ya makikadallawen nga nang-
padakat ta ngamin paglelehutin
ta pakikadallaw na ta tolay kiden.

A nebalat nan hapa ya nepamapasi na ta tolay na
kiden,” kunda.

- ³ “Haleluya! Te magnayun la magasok ya nag-
dakaten ili addet ta addet,” kunda ha.

⁴ A ya dwafulu kiden appat na lalaklakay ikid
na appat kiden ayam ta bikat na agtuttudan na

Namaratu a gitumagan kid ta atubang na en, a dinayawan da.

“Kakurugan, madaydayawan ya Namaratu,” kunda.

⁵ A sangaw itta ha ya takday magsitang ta bikat na agtuttudan na Namaratu,

“Ikamuy ngamin nga daddoban na Namaratu a dayawan muy.

Kumanen hapa tekamuy nga magtalaw tentu nga magturay pase awan magturay.

Sa dayawan muy ya Dyos tam,” kunna.

⁶ A sangaw nadangag ku hapa ya awan baba-bang na tolay, te gisasitang kid ta kuman na adug na dakal na tapaw ikid na masikan na dalak:

“Haleluya! Madaydayawan ya Dyos nga makapangwa ta ngamin,
te magturay na ta ngamin.

⁷ Magayayat kitanan! A dayawan tam ya Dafu tam,

te dumatang na ya araw na boda na Kalneru en, a neparan ya atawa na en.

⁸ Te pinagbarawasi na Dyos ta furaw ikid na magadildilab na ga-gamit,” kunda.

(Ya furaw na ga-gamit ya keanggarigan na mappya kiden tinarabaku na tolay kiden nga mangurug ta Namaratu ikid ni Afu Hesus.)

9 A sangaw itta ya anghel nga naguhohug teyak,
“Isurat mun yan:

‘Nagāsāt ya ngamin kiden magawi ta boda na Kalneru en, te mesipat kid na ta pagpamakan na,’ ” kunna.

“Te kakurugan yan kid na uhohug na Namaratu,” kunna ha.

10 A nagtumagak na ta atubang na anghelen, te dayawan ku mina, ammi ginamman nak,

“Bakkan mina ta iyak ya dayawam, te Namaratu la mina, te daddoban nak la na Namaratu ta kuman na iko ikid na kagittam kiden aglavun nga mangipasikkal te Hesus, a yen ta paglavunan nak na Kahalwa na Namaratu, petta iyak ya mangipasikkal te Hesus,” kunna.

Ya Nagtakay Ta Furaw Ta Kabayu

11-16 A ta kabalinan na kumanen a naitak ta kuman na nahukatan ya langit, a “**Hu, hu**”, itta ya dumagut nga magtakay ta pake furaw na kabayu, a natultulfu hapa ya addu na sangngat na ari ta ulu na en, te ya duwa na ngagan na nga nesurat ta salnuk na en ikid na uffu na en a:

KATA-NANGAN NA ARI IKID NA KADAKALAN NA MAGTURAY

A kuman na bagkang na afuy ya mata na kiden, te awan ta melemad tentu. A awan pulus ta pagkilluyān na, te kustu ya ngamin ibar na, a matunung hapa am ange makilaban ta katapil na kiden. A itta hapa ya ngagan na nga nesurat ta bari na, ammi intu hapa la ya makkamu am anu ya ikayat na uhohugan. Ammi amu na ngamin tolay ta intu ya Kakurugan nga mekatalak. A ya pangingagangan da tentu a ‘**Uhohug na Namaratu**’, kunda, te itta ya matadam na kampilan nga imuhet ta simuk na en, te yen ya pangkattab na ta tolay kiden ta ngamin kiden lugar, a pa-gangan na kid hapa ta kuman na magpaluk ta landuk.

A timunud hapa tentu ya armado kiden nga nagafu ta langit, a ginsātakay kid hapa ta furaw kid na kabayu, ikid na nagbarawasi kid hapa ta dipuru furaw na ga-gamit. A gidaddagan hapa ya barawasi na ari en, te ilublubeg na ya katapil na kiden ta kuman na mangpalsok ta darag na ubas, te intu ya mangidatang ta pangpa-gang na Namaratu ewan nga seppakapangwa ta ngamin gafu ta pagporay na.

¹⁷ A naitak hapa ya takday anghel nga umatayuk ta bilagen, a pake nagayayag ta mamanuk kiden umuubar ta langit:

“E kanan sin te magkakampat kanan, te magpamakan ya Namaratu ewan.

¹⁸ E kanan sin te mangigup kanan ta bilsag na ari kiden ikid na suddalu kiden pase kumander da kiden, ikid na bilsag na kabayu pase magtakay kiden.

Kakkapan muy ya bilsag na ngamin tolay nga tagabu pase awan nagtagabu, ikid na alin-nak pase ata-nang,” kunna.

Ya Kaabak Na Simaronen

¹⁹ A sangaw naitak ha ya simaronen ikid na magturay kiden ta lutak ikid na suddalu da kiden, te sa nagkakampat kid petta makilaban kid na ta nagtakayen ta furaw na kabayu ikid na suddalu na kiden.

²⁰ Ammi naabak ya simaronen ikid na kahulun na en nga mangisaned ta laddud ni Satanas.

(Ya nagladduden a intu hala ya namadday ta pagpaka-latan ta idi, petta ayayyawan na ya tolay kiden nga nagpamarka ta ngagan na

simaronen, ikid na nagdayaw hapa ta sinang simaronen.)

A ginafut da ya simaronen ikid na kahulun na en nagladdud, a azo newarad da kid seangat ta alugen nga seafuy ikid na seburbura.

²¹ A ya kadwan kiden kahulun na simaronen a sa pinapasi na kid na nagtakayen ta furaw na kabayu ta kampilanen nga imuhet ta simuk na en. A nagbasubasug ya mamanuk kiden nga magkakan ta bilsag da.

20

Ya Maribu Na Darun

¹ A ta kabalinan na kumanen a naitak ya takday para na anghel nga dumagut ta lutak, te nagafu ta langit. A nagibbal hapa ta dakal na kawad ikid na tulbik na Adadalamen Avut.

² A ginafut na ya lamagen, ya kinan da en ulag nga nangayayyaw ta tolay kiden addet ta palungu araw, intu hala ya Satanas ikid na Dyablo.

³ A kinawadan na anghelen, kapye na ne-hunnak ta Avuten, kapye na hapa tinulbikan petta awena makalattog, te mappya ta mabalud abat ta maribu na darun petta awenan sangaw maayayyaw ya tolay kiden. Ammi sangaw am nagpasan ya maribu na darun a mapalubusan nga lumattog, ammi mavit la.

⁴ A sangaw naitak hapa ya addu na tolay nga imatuttud ta agtuttudan na ari, a inatadan na kid na Namaratutu ta turay da, petta ikid na ya kahulun na kiden nga magturay ta ngamin paglelehutin. A naitak hapa tekid ya kahalwa na tolay kiden nga naputulan gafu ta pangipasikkal da te Hesus

ikid na uhohug na Namaratu, te yen kid ya awan nangdayaw ta simaronen ikid na sinang simaronen ikid na awan nagpamarka ta ngagan na ta mukat da ono kamat da. Ammi sa natolay kid hala petta makipagturay kid te Hesus Kristu addet ta maribu na darun.

⁵ A yen kid ya napolu nga tolayan na Namaratu ta pasi da, ammi ya kadwan kiden tolay nga nag-pasi a aweda sangaw matolay addet ta maribu na darun.

⁶ Ammi mapmappya ya mesipat kiden ta apolu en pangtolay na Namaratu, a pake matalakan kid sangaw, te awena kid sangaw masi-ged na mekaduwa na pasi, a magserbi kid la ta Namaratu ikid ni Hesus Kristu, te magbalin kid ta padi na, a makipagturay kid tentu abat ta maribu na darun.

Ya Kewarad Ni Satanas Ta Afuyen

⁷ A sangaw am nagpasan ya maribu na darun a ipalubus na Namaratu ta lumattog ya Satanas ta nakebaludan na en.

⁸ A kuga ange ha sangaw mangayayyaw ta tolay kiden ta ngamin kiden lugar ta ngamin pagle-hutin. A sansanatan na sangaw ya tolay kiden nga taga Gog ikid na Magog, petta magkakampat kid nga mangiparan ta gubat. Pake adaddu kid sangaw ta kuman na kaddu na ginat kiden ta bebay.

⁹ A sumaned kid sangaw manglehut ta ngamin na lutakin, a sa lehutan da sangaw ya kampo na tolay kiden na Namaratu ikid na ili en nga iddukan na. Ammi maudanan kid sangaw ta afuy a sa maapang kid.

10 A ya Dyablo nga nangayayyaw tekid, a mewarad hapa sangaw ta alugen nga seafuy ikid na seurbura nga newaradan na simaronen ta idi ikid na turin na en nga nangisaned ta laddud ni Satanas. A pake kākāllak kid ta araw pase hiklam addet ta addet.

11 A ta kabalinan na kumanen a naitak ya imatuttud ta pake dakal ikid na furaw na agtuttudan na ari, a ka-ma la imawan ya lutaken pase langitewan gafu ta ketta na imatuttuden ta furaw na agtuttudan.

12-13 A sangaw naitak hapa ya nagpasi kiden, ngamin ata-nang pase alinnak, a gitayukan kid ta atubang na imatuttuden ta furaw na agtuttudan, te ya ngamin kiden nagpasi ta bebay ikid na lutak a sa imuhet kid ta tanam da kiden. A sangaw naukadan hapa ya lebru kiden nga nakesuratan ta ngamin kiden tinarabaku na nagpasi kiden ta katolay da en. A naukadan hapa ya takday para na lebru nga nakelistan na matolay kiden. A gafu ta lebru kiden a yen ya pakaitan ta tinarabaku na tagtakday, petta amu na Namaratu am anu sangaw ya pangpa-gang na tekid.

14-15 A ya ngamin kiden nga awan ta ngagan ta nakelistan na matolay kiden a sa mewarad kid ta alugen nga seafuy. Ya alugen nga seafuy a yen ya mekaduwa na pasi, te yen sangaw ya kewaradan na nagpasi kiden nga magafu ta tanam kiden.

21

Ya Bagu Na Lutak Ikid Na Langit

1 A ta kabalinan na kumanen a naitak ya bagu na langit, ikid na bagu na lutak, te imawan ya

dana en langit ikid na lutak, a awan na hapa ya bebayen.

² A naitak hapa ya ili na Namaratu, ya nengagan na en ta Bagu na Herusalem, a umak-akban ta lutak, te nagafu ta langit ta kuman na ispot na nobya nga umange mangdafung ta atawa na en.

³ A sangaw nadangag ku hapa ya maguhohug ta masikan ta bikat na agtuttudan na Namaratu,

“Itan tuy awa magdadaggan ya Namaratu ikid na tolay, te makipagyan na ya Namaratu tekid ta takday lugar, te sa tolay na kid.

⁴ A intu hapa la sangaw ya mangpurid ta zigu na mata da kiden, te awan na sangaw ta masi ikid na madamdam ikid na magtangit, ikid na magtakit, te awan na ya danen kasasaad na paglelehutin,” kunna.

⁵ A sangaw naguhohug hapa ya imatuttuden ta agtuttudan na ari,

“Itan tuy awa sa naulik ya ngamin petta bagu,” kunna.

A ya nebar na teyak a

“Isurat mun ya nadangag mu, te kakurugan na uhohug,” kunna.

⁶ A sangaw naguhohug ha teyak,

“Nabalin na. Iyak ya nangigafu ikid na nangibalin. A ya ngamin kiden makainum a atadan ku kid ta inuman nga awan mapagan nga magafu ta huhunen mangtolay,

⁷ te gagangay ta yen ya kwa na ngamin kiden nangabak, a iyak sangaw ya Dyos da, a ikid sangaw ya ānāk ku.

⁸ “Ammi ya ngamin kiden magtalaw, ikid na mahigal nga mangatubang, ikid na mangilogot,

ikid na natapangan ta dulay, ikid na mampasi, ikid na mangadallaw, ikid na maganitu, ikid na makimallak ta sinang dyos, ikid na ngamin magladdud, a sa mewarad kid sangaw ta alugen nga seafuy ikid na seburbura, a yen ya mekaduwa na pasi,” kunna.

⁹ A sangaw umange ha teyak ya takday ta anghel kiden nga nagibbal ta duyug kiden, a ya uholug na teyak a

“E ka sin, te ipaitak la teko ya Nobya en nga makiatawa ta Kalneru en,” kunna.

¹⁰ A inalap na ya kahalwaken ta utun na dakal na bagetay nga ata-nang. A sangaw netuldu na teyak ya Bagu en Herusalem nga ili na Namarat, a imak-akban, te nagafu ta langit.

¹¹ A pake madakar ya ili en gafu ta kalalaki na Namarat tentu, te magadildilab ta kuman na batu en sarming nga makillat.

¹² A nagibawān hapa ya ili en ta makanag ikid na ata-nang na gibaw, a mafulu duwa ya sasarokan na kiden, a tagtakday kid hapa ta anghel nga maggwardya. A nasuratan hapa ya tagtakday sasarokan ta takday ngagan, te itta ngamin ten ya ngagan na mafulu duwa kiden tribu na tolay kiden nga Istralita.

¹³ Itta ya tallu na sasarokan ta daya, tallu ta amyanan, tallu ta abagatan, a tallu ta laud.

¹⁴ A ya kuman na kepundasyon na gibawen a mafulu duwa na batu, a nasuratan hapa ya tagtakday batu ta takday ngagan na mafulu duwa kiden turin na Kalneru en.

¹⁵ A ya anghelen nga naguhohug teyak a nagibbal hapa ta pagrukud na nga balituk, te rukudan

na ya ili en kontodu gibaw na en ikid na sasarokan na kiden.

¹⁶ A kalpig ya kasasaad na ili en a naggagitta ya kadanuk na ikid na kalawa na. A tentu en nagrukud ta ili en a 12,000 (mafulu duwa ribu) na hekterya ya kadanuk na, kumanen hapa ya kalawa na pase kata-nang na.

¹⁷ A tentu en nagrukud ta gibaw na ili en a inalap na ya kuman na pagrukud na tolay. A 144(magatut appatafulu appat) na metru ya kātā-nāng na gibawen.

¹⁸ A ya batu na gibawen a kuman na batu nga darag nga mali-mang. A dipuru balituk hapa ya bali kiden ta ili en, ammi magalinu kid ta kuman na sarming.

¹⁹ A ya mafulu duwa kiden pundasyon nga pagtayukan na gibawen a naispotan kid hapa ta magdaduma na batu nga ispot, te itta ya darag, ikid na asul, ikid na ngila, ikid na māta, ikid na ngisit.

²⁰ A itta hapa ya nagkakihu ta burik na.

²¹ A ya mafulu duwa kiden sasarokan a perlas ya tagtakday tekid, te ya takday perlas ya takday na sasarokan. A dipuru balituk hapa ya kalsada na ili en a magalinu ta kuman na sarming.

²² A ta kuman na naitak a awan ta simbaan ikid na kapilya ta ili in yen, te agyan na Namaratuk ikid na Kalneru en a aweda masapul ya simbaan.

²³ A aweda masapul ya bilag ikid na hulan, te ya Kalneru en ya kuman na hilag da, a ya kalalaki na Namaratuk ya magpadakar ta ngamin na ili en.

²⁴ A ya dakar na en ya angen na ngamin tolay, a ya ari da kiden hapa a idagga da ya lugar na

pagturay da ta ili na Namaratu.

²⁵ A awena sangaw maserran ya sasarokan kiden, te awan na sangaw ta hiklam ten,

²⁶ a iange da hapa ya ngamin kaba-nang da ikid na kappya da ta ili en.

²⁷ Ammi mehangat sangaw simarok ya awan mappya ta Namaratu, ikid na mangwa ta kaamatatan ikid na magladdud, te intu la mapasarok ya nesurat ta ngagan na ta lebru na Kalneru en nga mangatad ta magnayun na angat.

22

Ya Karayan Nga Mangtolay

¹ A sangaw nepaita na anghelen teyak ya karayan nga mangtolay nga nagafu ta agyan na agtuttudan na Namaratu ikid na Kalneru en, te kuman na laswadan, a pake mali-mang ta kuman na sarming, a nagarut hapa ta tangngan na kalsada na ili en.

² A ta magdwaakub na karayanan a itta ya kayu nga mangtolay, a magmayan kid ta kada hulan. A ya don da kiden ya mangatad ta sikan na tolay kiden ta ngamin kiden lugar,

³ te ya ngamin dulay ta idi a awan na. Namaratu ikid na Kalneru en ya magturay ta ili en, a kanayun daydayawan na kid na tolay da kiden,

⁴ te aitan da sangaw ya mukat na Namaratu, a mesurat hapa ya ngagan na en ta mukat da kiden.

⁵ Awan sangaw ta hiklam, a aweda sangaw masapul ya hilag ikid na bilag, te ya Dafu da Namaratu ya mangdakar tekid, a makipagturay kid hapa tentu addet ta addet.

⁶ A sangaw nebar na teyak,

“Kakurugan yan kid na uhohug, te ya Namaratu nga nangpalavun ta aglavun na kiden a dinob na ya anghel na en teko petta ipaita na am anu sangaw ya dumatang ta mavit, petta mepadangag hapa ta tolay na kiden,” kunna.

⁷ A ya uhohug hapa ni Hesus a

“Itan muy awa tanagay na ya datang ku tekamuy, a pake matalakan sangaw ya ngamin kiden mangitung ta uhohug kiden nebida ta lebru in yan,” kunna.

⁸ A iyak, Hwan, ya nakadangag ikid na nakaita ta ngamin nabidak ta isin. A teyaken nakadangag ikid na nakaita a nagtumagak ta atubang na anghelen nga nangipaita tekid teyak, te dayawan ku mina.

⁹ Ammi ya uhohug na teyak a

“Bakkan mina ta iyak ya dayawam, te Namaratu la mina, te daddoban nak la na Namaratu ta kuman na iko ikid na kagittam kiden aglavun ikid na ngamin kiden mangitung ta uhohug na lebru in yan,” kunna.

¹⁰ A sangaw nebar na anghelen teyak,

“Awem sangaw ilemad ya bida kiden nga nesurat mu ta lebru in yan, te yen kid ya nepalavun na Namaratu teko, a awena la mabayag a magdulot.

¹¹ Te ya mangigakkad nga mangwa ta dulay, ikid na nagdupal ta nonot a idulot da la ya kuman na gagangay da en, a ya mangigakkad nga mangwa ta mappya, ikid na mangnonot ta mappya na nonot a idulot da la idulot ya mappya,” kunna.

¹² A ya uhohug hapa ni Hesus teyak,

“Dangagam, te tanagay na ya datang ku, a ihulun ku hapa ya isagolyat ku, te atadan ku sangaw ya ngamin tolay ta kuman na megitta ta tinarabaku da.

¹³ Iyak ya mapolu ikid na mapozan, te iyak ya nangigafu ta ngamin ikid na mangibalin.

¹⁴ Mapasinapān ya ngamin kiden nangazi ta duping ta ga-gamit da kiden, te mabalin da simarok ta ili en ikid na mangan ta mayan na kayu en nga mangtolay tekid.

¹⁵ Ammi mehangat simarok ya kuman na atu kiden ikid na maganitu, ikid na mangadallaw ikid na mampasi, ikid na makimallak ta takwan na dyos, ikid na magladdud, ikid na ngamin kiden mangayayyaw.

¹⁶ “Iyak, Hesus, a dinob ku ya anghel ken teko, petta ibar mu sangaw ya ngamin naitam ikid na nadangag mu ta iglesia kiden ta tagtakday lugar. Iyak ya simsima ni mina Ari en Dabid, a iyak ya nengagan da en Darāmagan nga mag-dakar ta magkarawan,” kunna.

¹⁷ “E kanan sin,” kunna Kahalwa na Namaratu,

“E kanan sin,” kunna hapa na atawa na Kalneru en,

“E kanan sin,” kunna hapa na ngamin nakadangag.

Te maski am inya ya makainum, ikid na kom-pormi ya mayat, a ange mina uminum ta danumen mangtolay te awan ta paga na.

¹⁸ A pake tabarangan ku ya ngamin makadangag ta uhohug kiden nga nesurat ta lebru in yan, te am itta ya mangidagga ta nesurat ta isin a Na-

maratu sangaw ya mangidagga ta zigat na kiden
ta kuman na nesurat ta isin.

¹⁹ A am itta ya mangazi ta nesurat ta lebru in yan
a Namaratu hapa sangaw ya mangazi ta billay na,
petta awena mesipat ta kayu en mangtolay ikid na
ili na Namaratu nga nabida ta lebru in yan.

²⁰ I Hesus ya mangipasikkal ta ngamin nesurat
ku ta isin,

“Kakurugan ta dumatangak na ta mavit,”
kunna.

Kustu Afu, dumatang kan mina.

²¹ Ampade i Afu Hesus ya manguffun ikid na
mangikallak tekamuy ngamin. Awan na.

Uhohug Na Namaratuh Gafu Te Hesus Kristu New Testament in Agta, Central Cagayan

copyright © 1992 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Central Cagayan Agta (Agta, Central Cagayan)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Agta, Central Cagayan

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source files
dated 26 Apr 2025
160f023e-5fca-509f-ab59-e136848ce2f4